

SKLEP KOMISIJE (EU) 2017/848**z dne 17. maja 2017****o merilih in metodoloških standardih na področju dobrega okoljskega stanja morskih voda ter specifikacijah in standardiziranih metodah za spremljanje ter presojo in razveljavitvi Sklepa 2010/477/EU****(Besedilo velja za EGP)**

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Direktive 2008/56/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju politike morskega okolja (v nadaljnjem besedilu: okvirna direktiva o morskii strategiji) ⁽¹⁾ in zlasti člena 9(3) in člena 11(4) Direktive,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Sklep Komisije 2010/477/EU ⁽²⁾ je določil merila, ki jih morajo države članice uporabljati za določitev dobrega okoljskega stanja svojih morskih voda in za pomoč pri presoji stanja v prvem ciklu izvajanja Direktive 2008/56/ES.
- (2) S Sklepom 2010/477/EU je bilo potrjeno, da je bil potreben dodaten znanstveni in tehnični napredek za podporo pri razvoju ali reviziji teh meril za nekatere kakovostne deskriptorje, kot tudi dodaten razvoj metodoloških standardov ob tesnem usklajevanju za vzpostavitev programov spremljanja. Poleg tega navedeni sklep navaja, da je treba revizijo opraviti čim prej po dokončanju presoje iz člena 12 Direktive 2008/56/ES, tj. pravočasno, da se omogoči uspešna posodobitev morskih strategij, ki naj bi v skladu s členom 17 Direktive 2008/56/ES bile zaključene do leta 2018.
- (3) Leta 2012 so države članice na podlagi začetne presoje svojih morskih voda v skladu s členom 8(1) Direktive 2008/56/ES poročale o okoljskem stanju svojih morskih voda ter Komisiji sporočile svojo določitev dobrega okoljskega stanja in okoljskih ciljev v skladu s členom 9(2) in členom 10(2) Direktive 2008/56/ES. V presoji Komisije ⁽³⁾ glede teh poročil držav članic, ki je bila opravljena v skladu s členom 12 Direktive 2008/56/ES, je bilo poudarjeno, da so potrebna dodatna prizadevanja, če želijo države članice do leta 2020 doseči dobro okoljsko stanje. Rezultati so pokazali, da je treba znatno izboljšati kakovost in skladnost določitve dobrega okoljskega stanja v državah članicah. Poleg tega je v presoji ugotovljeno, da mora biti regionalno sodelovanje v središču izvajanja Direktive 2008/56/ES. Poudarjena je bila tudi potreba po tem, da morajo države članice bolj sistematično nadgrajevati standarde iz zakonodaje Unije, če ti ne obstajajo, pa standarde iz konvencij o regionalnih morjih ali drugih mednarodnih sporazumov.
- (4) Da bi zagotovili, da bo drugi cikel izvajanja morskih strategij držav članic dodatno prispeval k doseganju ciljev Direktive 2008/56/ES in prinesel doslednejše določitve dobrega okoljskega stanja, je Komisija v svojem poročilu o prvi fazi izvajanja priporočila, da službe Komisije in države članice na ravni Unije sodelujejo pri pregledu, okrepitevi in izboljšanju Sklepa 2010/477/EU z namenom določitve jasnejših, enostavnejših, jedrnatejših, skladnejših in primerljivih meril ter metodoloških standardov dobrega okoljskega stanja in hkrati pregledajo Prilogo III k Direktivi 2008/56/ES in jo po potrebi spremenijo ter razvijejo posebne smernice za zagotovitev doslednejšega in bolj usklajenega pristopa k presojam v naslednjem ciklu izvajanja.
- (5) Na podlagi teh sklepov se je leta 2013 začel postopek pregleda, ko je načrt, sestavljen iz več faz (tehnična in znanstvena, posvetovanja in odločanja), potrdil regulativni odbor, ustanovljen v skladu s členom 25(1) Direktive 2008/56/ES. Med tem postopkom se je Komisija posvetovala z vsemi zainteresiranimi stranmi in upoštevala konvencije o regionalnih morjih.

⁽¹⁾ UL L 164, 25.6.2008, str. 19.

⁽²⁾ Sklep Komisije 2010/477/EU z dne 1. septembra 2010 o merilih in metodoloških standardih na področju dobrega okoljskega stanja morskih voda (UL L 232, 2.9.2010, str. 14).

⁽³⁾ Poročilo Komisije Svetu in Evropskemu parlamentu – Prva faza izvajanja okvirne direktive o morskii strategiji (2008/56/ES) – Presoja in smernice Evropske komisije (COM(2014)097 final, 20.2.2014).

- (6) Da bi olajšali prihodnje posodobitve začetne presoje morskih voda držav članic in določitev dobrega okoljskega stanja ter zagotovitev večje skladnosti pri izvajanju Direktive 2008/56/ES po vsej Uniji, je treba pojasniti, pregledati ali uvesti merila in metodološke standarde, specifikacije in standardizirane metode, ki jih bodo uporabljale države članice, v primerjavi z elementi, ki so trenutno določeni v Sklepu 2010/477/EU. Zato bi bilo treba zmanjšati število meril, ki jih države članice potrebujejo za spremljanje in presojo ter za obdržana merila uporabiti pristop analize tveganja z namenom, da se državam članicam omogoči, da svoja prizadevanja usmerijo v glavne antropogene pritiske, ki vplivajo na njihove vode. Poleg tega bi bilo treba podrobneje določiti merila in njihovo uporabo, vključno z zagotavljanjem mejnih vrednosti ali njihovo določitvijo, in s tem omogočiti, da se izmeri, v kolikšni meri je bilo v morskih vodah Unije doseženo dobro okoljsko stanje.
- (7) V skladu z zavezo, ki jo je Komisija izrazila, ko je sprejela svoje Sporočilo Evropskemu parlamentu, Svetu, Ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij: Boljše pravno urejanje za boljše rezultate – agenda EU ⁽¹⁾, bi moral ta sklep zagotoviti skladnost z drugo zakonodajo Unije. Da bi na ravni Unije zagotovili večjo skladnost in primerljivost določitve dobrega okoljskega stanja držav članic ter da bi se izognili nepotrebni prekrivanju, je primerno upoštevati ustrezne obstoječe standarde in metode za spremljanje ter presojo iz zakonodaje Unije, vključno z Direktivo Sveta 92/43/EGS ⁽²⁾, Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES ⁽³⁾, Uredbo Komisije (ES) št. 1881/2006 ⁽⁴⁾, Uredbo Sveta (ES) št. 1967/2006 ⁽⁵⁾, Direktivo 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁶⁾, Direktivo 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁷⁾ in Uredbo (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽⁸⁾.
- (8) Za vsakega od kakovostnih deskriptorjev iz Priloge I k Direktivi 2008/56/ES na podlagi okvirnih seznamov v Prilogi III k navedeni direktivi je treba opredeliti merila, vključno z elementi meril in, kjer je to primerno, z mejnimi vrednostmi, ki jih je treba uporabiti. Namen mejnih vrednosti je prispevati k določitvi niza značilnosti za dobro okoljsko stanje držav članic in poročati o presoji, v kolikšni meri je bilo dobro okoljsko stanje doseženo. Prav tako je treba določiti metodološke standarde, vključno z geografskimi merili presoje in načinom, kako bi bilo treba ta merila uporabljati. Ta merila in metodološki standardi zagotavljajo doslednost in omogočajo primerjavo presoje, v kolikšni meri je bilo v različnih morskih regijah ali podregijah doseženo dobro okoljsko stanje.
- (9) Da bi zagotovili primerljivost podrobnosti vsakega posodabljanja, ki ga države članice opravijo po pregledih nekaterih elementov svojih morskih strategij, ki so bili posredovani v skladu s členom 17(3) Direktive 2008/56/ES, bi bilo treba opredeliti specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo, in sicer ob upoštevanju obstoječih specifikacij in standardov na ravni Unije ali mednarodni ravni ter na regionalni ali podregionalni ravni.
- (10) Države članice bi morale pri določanju niza značilnosti za dobro okoljsko stanje v skladu s členom 9(1) Direktive 2008/56/ES in pri vzpostavljanju usklajenih programov spremljanja v skladu s členom 11 navedene direktive uporabljati merila in metodološke standarde, specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo, določene v tem sklepu, v povezavi z elementi ekosistema, antropogenimi pritiski in človekovimi dejavnostmi, navedenimi v okvirnem seznamu Priloge III k navedeni direktivi in s sklicevanjem na začetno presojo, izvedeno v skladu s členom 8(1) navedene direktive.

⁽¹⁾ COM(2015)215 final.

⁽²⁾ Direktiva Sveta 92/43/EGS z dne 21. maja 1992 o ohranjanju naravnih habitatov ter prosto živečih živalskih in rastlinskih vrst (UL L 206, 22.7.1992, str. 7).

⁽³⁾ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES z dne 23. oktobra 2000 o določitvi okvira za ukrepe Skupnosti na področju vodne politike (UL L 327, 22.12.2000, str. 1).

⁽⁴⁾ Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih (UL L 364, 20.12.2006, str. 5).

⁽⁵⁾ Uredba Sveta (ES) št. 1967/2006 z dne 21. decembra 2006 o ukrepih za upravljanje za trajnostno izkoriščanje ribolovnih virov v Sredozemskem morju, spremembi Uredbe (EGS) št. 2847/93 in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1626/94 (UL L 409, 30.12.2006, str. 11).

⁽⁶⁾ Direktiva 2008/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o okoljskih standardih kakovosti na področju vodne politike, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv Sveta 82/176/EGS, 83/513/EGS, 84/156/EGS, 84/491/EGS, 86/280/EGS ter spremembi Direktive 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 348, 24.12.2008, str. 84).

⁽⁷⁾ Direktiva 2009/147/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 30. novembra 2009 o ohranjanju prosto živečih ptic (UL L 20, 26.1.2010, str. 7).

⁽⁸⁾ Uredba (EU) št. 1380/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ribiški politiki in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1954/2003 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi uredb Sveta (ES) št. 2371/2002 in (ES) št. 639/2004 ter Sklepa Sveta 2004/585/ES (UL L 354, 28.12.2013, str. 22).

- (11) Da bi vzpostavili jasno povezavo med določitvijo niza značilnosti dobrega okoljskega stanja in presojo napredka pri doseganju tega cilja, je merila in metodološke standarde primerno organizirati na podlagi kakovostnih deskriptorjev iz Priloge I k Direktivi 2008/56/ES, in sicer ob upoštevanju okvirnih seznamov elementov ekosistema, antropogenih pritiskov in človekovih dejavnosti, določenih v Prilogi III k navedeni direktivi. Nekatera navedena merila in metodološki standardi se nanašajo predvsem na presojo okoljskega stanja in prevladujočih pritiskov ter vplivov iz točke (a) oziroma (b) člena 8(1) Direktive 2008/56/ES.
- (12) V primerih, kjer mejne vrednosti niso določene, bi morale države članice mejne vrednosti določiti s sodelovanjem na ravni Unije, regije ali podregije, na primer s sklicevanjem na obstoječe vrednosti ali z razvojem novih na podlagi konvencij o regionalnih morjih. V primerih, kjer bi bilo treba mejne vrednosti določiti s sodelovanjem na ravni Unije (za deskriptorje o morskih odpadkih, podvodnem hrupu in neoporečnosti morskega dna), bo to storjeno v okviru skupne strategije izvajanja, ki so jo države članice in Komisija vzpostavile za namene Direktive 2008/56/ES. Ko bo sodelovanje na ravni Unije, regij ali podregij vzpostavljeno, bodo te mejne vrednosti po tem, ko bodo kot del poročanja držav članic v skladu s členom 17(3) Direktive 2008/56/ES poslani Komisiji, postale del niza značilnosti za dobro okoljsko stanje držav članic. Dokler te mejne vrednosti niso določene s sodelovanjem na ravni Unije, regij ali podregij, bi morale biti državam članicam omogočeno, da uporabljajo nacionalne mejne vrednosti, smerne trende ali mejne vrednosti na podlagi pritiska kot približke.
- (13) Mejne vrednosti bi morale odražati, kjer je to primerno, raven kakovosti, ki odraža pomen negativnega vpliva na merilo, in bi morale biti določene glede na referenčno stanje. Mejne vrednosti bi morale biti skladne z zakonodajo Unije in določene v okviru ustreznih geografskih meril presoje, ki odražajo različne biotske in abiotske značilnosti regij, podregij in pododdelkov. To pomeni, da čeprav bi postopek za določitev mejnih vrednosti potekal na ravni Unije, bi to lahko povzročilo določitev različnih mejnih vrednostih, ki so značilne za posamezno regijo, podregijo ali pododdelek. Mejne vrednosti bi bilo treba določiti tudi na podlagi previdnostnega načela, ki odraža možna tveganja za morsko okolje. Pri določitvi mejnih vrednosti bi bilo treba upoštevati dinamično naravo morskih ekosistemov in njihovih elementov, ki se lahko spreminjajo v času in prostoru preko hidroloških in podnebnih sprememb, razmerij med plenilcem in plenom ter drugih okoljskih dejavnikov. Mejne vrednosti bi morale odražati tudi dejstvo, da se lahko morski ekosistem v primeru poslabšanja vrne v stanje, ki odraža prevladujoče fiziografske, geografske, podnebne in biološke razmere in ne specifičnega preteklega stanja.
- (14) V skladu s členom 1(3) Direktive 2008/56/ES je treba zagotoviti, da je skupna obremenitev človekovih dejavnosti ohranjena v mejah, ki so skladne z doseganjem dobrega okoljskega stanja, in da ni ogrožena sposobnost morskih ekosistemov, da se odzovejo na spremembe, ki jih povzročajo ljudje. To lahko pomeni, da mejne vrednosti za nekatere pritiske in njihovi vplivi na okolje niso nujno doseženi na vseh področjih morskih voda držav članic, in sicer pod pogojem, da to ne ogroža doseganja ciljev Direktive 2008/56/ES ter obenem omogoča trajnostno uporabo morskega blaga in storitev.
- (15) Določiti je treba mejne vrednosti, ki bodo del niza značilnosti, ki jih uporabljajo države članice pri določanju dobrega okoljskega stanja v skladu s členom 9(1) Direktive 2008/56/ES, in v kolikšni meri je treba te mejne vrednosti doseči. Zato mejne vrednosti same po sebi ne pomenijo določitve dobrega okoljskega stanja držav članic.
- (16) Države članice bi morale navesti, v kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, izraženo kot delež njihovih morskih voda, v katerih so bile dosežene mejne vrednosti, ali kot delež elementov meril (vrste, onesnaževala itd.), ki so dosegli mejne vrednosti. Glede na pogosto počasen odziv morskega okolja na spremembe bi morale države članice pri presoji stanja svojih morskih voda v skladu s členom 17(2)(a) Direktive 2008/56/ES navesti, če se je stanje izboljšalo, poslabšalo ali je stabilno v primerjavi s prejšnjim obdobjem poročanja.
- (17) Kadar mejne vrednosti, določene v skladu s tem sklepom, za posamezno merilo niso izpolnjene, bi morale države članice razmisliti o sprejetju ustreznih ukrepov ali izvajanju dodatnih raziskav in preiskav.
- (18) Kadar so države članice dolžne sodelovati na regionalni ali podregionalni ravni, bi morale, kjer je to praktično in primerno, uporabljati obstoječe regionalne institucionalne strukture sodelovanja, vključno s tistimi, ki jih določajo konvencije o regionalnih morjih, kot je določeno v skladu s členom 6 Direktive 2008/56/ES. Ko posebna merila in metodološki standardi niso na voljo, kar vključuje tudi integracijo meril, specifikacije in standardizirane

metode za spremljanje ter presojo, bi morale države članice, kjer je to praktično in primerno, nadgraditi tiste, ki so bili razviti na mednarodni, regionalni ali podregionalni ravni, na primer tiste, ki so bili dogovorjeni s konvencijami o regionalnih morjih ali drugimi mednarodnimi mehanizmi. V nasprotnem primeru se lahko države članice odločijo, kjer je to primerno, da se bodo med seboj usklajevale znotraj regije ali podregije. Poleg tega se lahko država članica na podlagi značilnosti svojih morskih voda tudi odloči, da bo v podporo pri izvajanju Direktive 2008/56/ES upoštevala dodatne elemente, ki niso določeni v tem sklepu in niso obravnavani na mednarodni, regionalni ali podregionalni ravni, ali razmislila o uporabi elementov tega sklepa za somornice, kot so opredeljene v členu 2(6) Direktive 2000/60/ES.

- (19) Za spremljanje in presojo svojih morskih voda na učinkovit in uspešen način ter lažjo določitev prednostnih ukrepov, ki jih je treba sprejeti za doseglo dobrega okoljskega stanja, bi morale imeti države članice pod določenimi pogoji dovolj prožnosti, da se osredotočijo na prevladujoče pritiske in njihov okoljski vpliv na različne elemente ekosistema v posamezni regiji ali podregiji. V ta namen bi morale države članice najprej imeti možnost, da če je to upravičeno, določijo, da nekatera merila niso primerna za uporabo. Nadalje bi morale države članice imeti možnost, da se ne odločijo za uporabo nekaterih elementov meril ali za izbiro dodatnih elementov oziroma da se osredotočijo na nekatere matrikse ali območja svojih morskih voda, in sicer pod pogojem, da to temelji na oceni tveganja v zvezi s pritiski in njihovimi učinki. Nazadnje bi bilo treba uvesti razlikovanje med primarnimi in sekundarnimi merili. Medtem ko bi bilo primarna merila treba uporabljati za zagotavljanje doslednosti po vsej Uniji, bi za sekundarna merila morala veljati določena mera prožnosti. Države članice bi morale po potrebi odločati o uporabi sekundarnega merila, da se dopolni primarno merilo ali kadar za posamezno merilo obstaja tveganje, da morsko okolje ne bo doseglo ali ohranilo dobrega okoljskega stanja.
- (20) Merila, vključno z mejnimi vrednostmi, metodološkimi standardi, specifikacijami in standardiziranimi metodami za spremljanje ter presojo, bi morala temeljiti na najboljših razpoložljivih znanstvenih dognanjih. Za podporo nadaljnjemu razvoju nekaterih meril je še vedno potreben dodaten znanstveni in tehnični napredek, ki bi ga bilo treba uporabljati v skladu z dostopnim znanjem in razumevanjem.
- (21) Sklep 2010/477/EU bi zato bilo treba razveljaviti.
- (22) Ukrepi iz tega sklepa so v skladu z mnenjem regulativnega odbora –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Vsebina

Ta sklep določa:

- (a) merila in metodološke standarde, ki jih morajo države članice uporabiti pri določanju niza značilnosti za dobro okoljsko stanje v skladu s členom 9(1) Direktive 2008/56/ES na podlagi prilog I in III ter na podlagi začetne presoje, izvedene v skladu s členom 8(1) te direktive, da presodijo, v kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje v skladu s členom 9(3) te direktive;
- (b) specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo v skladu s členom 11(4) Direktive 2008/56/ES, ki jih države članice uporabijo pri vzpostavljanju usklajenih programov spremljanja v skladu s členom 11 navedene direktive;
- (c) časovni okvir za določitev mejnih vrednosti, seznamov elementov meril in metodoloških standardov na ravni Unije, regij in podregij;
- (d) obvezno sporočanje za elemente meril, mejne vrednosti in metodološke standarde.

Člen 2

Opredelitev pojmov

Za namene tega sklepa se uporabljajo opredelitve pojmov iz člena 3 Direktive 2008/56/ES.

Poleg tega se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „podregije“ pomenijo podregije, navedene v členu 4(2) Direktive 2008/56/ES;
2. „pododdelki“ pomenijo pododdelke iz člena 4(2) Direktive 2008/56/ES;
3. „invazivne neavtohtone vrste“ pomenijo „invazivne tujerodne vrste“ v smislu člena 3(2) Uredbe (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾;
4. „elementi meril“ pomenijo sestavne dele ekosistema, zlasti njegove biološke elemente (vrste, habitate in njihove skupnosti) ali vidike pritiskov na morsko okolje (biološki, fizikalni, snovi, odpadki in energija), za katere se izvede presoja v smislu vsakega merila;
5. „mejna vrednost“ pomeni vrednost ali razpon vrednosti, ki omogoča presojo dosežene ravni kakovosti za določeno merilo, s čimer prispeva k presoji, v kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje.

Člen 3

Uporaba meril, metodoloških standardov, specifikacij in standardiziranih metod

1. Države članice za izvajanje tega sklepa uporabljajo primarna merila in metodološke standarde, specifikacije in standardizirane metode, določene v prilogi. Na podlagi začetne presoje ali poznejših posodobitev, izvedenih v skladu s členom 8 in členom 17(2)(a) Direktive 2008/56/ES, lahko države članice v utemeljenih okoliščinah menijo, da ni primerno uporabiti enega ali več primarnih meril. V takih primerih države članice Komisiji predložijo utemeljitev v okviru obvestila, poslanega v skladu s členom 9(2) ali členom 17(3) Direktive 2008/56/ES.

Država članica v skladu z obveznostjo regionalnega sodelovanja iz členov 5 in 6 Direktive 2008/56/ES obvesti druge države članice, ki si delijo morsko regijo ali podregijo, preden se odloči, da v skladu s prvim pododstavkom ne bo uporabila primarnega merila.

2. Sekundarna merila in pripadajoči metodološki standardi, specifikacije in standardizirane metode, določene v prilogi, se uporabijo za dopolnitev primarnega merila ali ko je morsko okolje v nevarnosti, da ne bo doseglo ali ohranilo dobrega okoljskega stanja za zadevno merilo. O uporabi sekundarnega merila odloči vsaka posamezna država članica, razen kadar ni v prilogi določeno drugače.

3. Kadar ta sklep ne določa meril, metodoloških standardov, specifikacij in standardiziranih metod za spremljanje in presojo, vključno za prostorsko in časovno združevanje podatkov, države članice, kjer je to praktično in primerno, nadgradijo tiste, ki so bili razviti na mednarodni, regionalni ali podregionalni ravni, kot so tisti, dogovorjeni v ustreznih konvencijah o regionalnih morjih.

4. Dokler sezname elementov meril, metodoloških standardov, specifikacij in standardiziranih metod za spremljanje ter presojo niso oblikovani na ravni Unije, mednarodni, regionalni ali podregionalni ravni, lahko države članice uporabljajo tiste, ki so določeni na nacionalni ravni, pod pogojem, da se regionalno sodelovanje odvija, kot določata člena 5 in 6 Direktive 2008/56/ES.

Člen 4

Določitev mejnih vrednosti s sodelovanjem na ravni Unije, regije ali podregije

1. Če morajo države članice v skladu s tem sklepom določiti mejne vrednosti s sodelovanjem na ravni Unije, regije ali podregije, za te vrednosti velja naslednje:

- (a) so del niza značilnosti, ki jih uporabljajo države članice pri določanju dobrega okoljskega stanja;
- (b) so skladne z zakonodajo Unije;

⁽¹⁾ Uredba (EU) št. 1143/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2014 o preprečevanju in obvladovanju vnosa in širjenja invazivnih tujerodnih vrst (UL L 317, 4.11.2014, str. 35).

- (c) kjer je to primerno, razlikujejo raven kakovosti, ki odraža pomen negativnega vpliva na merilo, in so določene glede na referenčno stanje;
 - (d) so določene v okviru ustreznih geografskih meril presoje, ki odražajo različne biotske in abiotske značilnosti regij, podregij in pododdelkov;
 - (e) so določene na podlagi previdnostnega načela, ki odraža možna tveganja za morsko okolje;
 - (f) če se nanašajo na isti element ekosistema, so v različnih merilih usklajene;
 - (g) uporabljajo najboljša razpoložljiva znanstvena dognanja;
 - (h) temeljijo na podatkih, ki zajemajo dolga časovna obdobja, kadar so na voljo, za pomoč pri določanju najustreznejše vrednosti;
 - (i) odražajo naravno dinamiko ekosistema, vključno z odnosi med plenilcem in plenom ter hidrološkimi in podnebnimi spremembami, pri čemer je treba upoštevati, da se lahko morski ekosistem v primeru poslabšanja vrne v stanje, ki odraža prevladujoče fiziografske, geografske, podnebne in biološke razmere in ne specifičnega preteklega stanja;
 - (j) kjer je praktično in primerno, so v skladu z ustreznimi vrednostmi, določenimi v regionalnih institucionalnih strukturah sodelovanja, vključno s tistimi, dogovorjenimi v konvencijah o regionalnih morjih.
2. Dokler države članice v skladu s tem sklepom ne določijo mejnih vrednosti s sodelovanjem na ravni Unije, regije ali podregije, lahko za določitev, v kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, uporabijo:
- (a) nacionalne mejne vrednosti, če so izpolnjene obveznosti regionalnega sodelovanja, določene v členih 5 in 6 Direktive 2008/56/ES;
 - (b) trende gibanja vrednosti;
 - (c) mejne vrednosti na osnovi analize pritiskov.

Kjer je mogoče, so te v skladu z načeli iz točk (a) do (i) odstavka 1.

3. Kadar mejne vrednosti, vključno s tistimi, ki jih države članice določijo v skladu s tem sklepom, za določeno merilo niso dosežene v meri, ki jo je ta država članica določila kot dobro okoljsko stanje v skladu s členom 9(1) Direktive 2008/56/ES, države članice po potrebi pretehtajo, ali bi bilo treba sprejeti ukrepe v skladu s členom 13 navedene direktive ali pa bi bilo treba opraviti nadaljnje raziskave ali preiskave.

4. Mejne vrednosti, ki jih države članice določijo v skladu s tem sklepom, je mogoče občasno pregledati z vidika znanstvenega in tehničnega napredka in jih po potrebi pravočasno spremeniti za preglede iz člena 17(2)(a) Direktive 2008/56/ES.

Člen 5

Časovni okvir

1. Kjer ta sklep določa, da morajo države članice določiti mejne vrednosti, sezname elementov meril ali metodološke standarde s sodelovanjem na ravni Unije, regije ali podregije, si države članice prizadevajo, da to storijo v roku, določenem za prvi pregled njihove začetne presoje in določitve dobrega okoljskega stanja v skladu s členom 17(2)(a) Direktive 2008/56/ES (15. julij 2018).

2. Če države članice ne morejo določiti mejnih vrednosti, seznamov elementov meril ali metodoloških standardov s sodelovanjem na ravni Unije, regije ali podregije v roku, določenem v odstavku 1, jih določijo v najkrajšem možnem času, pod pogojem, da do 15. oktobra 2018 Komisiji predložijo obrazložitev v obvestilu, poslanem na podlagi člena 9(2) ali člena 17(3) Direktive 2008/56/ES.

Člen 6**Obvestilo**

Vsaka država članica Komisiji v okviru obvestila v skladu s členom 17(3) Direktive 2008/56/ES pošlje navedene elemente meril, mejne vrednosti in metodološke standarde, določene s sodelovanjem na ravni Unije, regij ali podregij v skladu s tem sklepom, ki se jih odloči uporabiti kot del niza značilnosti za določanje dobrega okoljskega stanja na podlagi člena 9(1) Direktive 2008/56/ES.

Člen 7**Razveljavitev**

Sklep 2010/477/EU se razveljavi.

Sklicevanje na Sklep 2010/477/EU se šteje kot sklicevanje na ta sklep.

Člen 8**Začetek veljavnosti**

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 17. maja 2017

Za Komisijo
Predsednik
Jean-Claude JUNCKER

PRILOGA

Merila in metodološki standardi na področju dobrega okoljskega stanja morskih voda, pomembni za opis kakovostnih deskriptorjev iz Priloge I k Direktivi 2008/56/ES in okvirne sezname iz Priloge III k navedeni direktivi, ter specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo

Ta priloga je sestavljena iz dveh delov:

- v delu I so določena merila in metodološki standardi za določitev dobrega okoljskega stanja v skladu s členom 9(3) Direktive 2008/56/ES ter specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo v skladu s členom 11(4) navedene direktive, ki jih države članice uporabljajo pri presoji prevladujočih pritiskov in vplivov na podlagi člena 8(1)(b) Direktive 2008/56/ES,
- v delu II so določena merila in metodološki standardi za določitev dobrega okoljskega stanja v skladu s členom 9(3) Direktive 2008/56/ES ter specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo, ki jih države članice uporabljajo v zvezi s presojo okoljskega stanja v skladu s členom 8(1)(a) Direktive 2008/56/ES.

DEL I

Merila, metodološki standardi, specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo prevladujočih pritiskov in vplivov iz točke (b) člena 8(1) Direktive 2008/56/ES

V delu I so opredeljeni deskriptorji ⁽¹⁾, ki so povezani z ustreznimi antropogenimi pritiski: biološki pritiski (deskriptorja 2 in 3), fizični pritiski (deskriptorja 6 in 7) in snovi, odpadki in energija (deskriptorji 5, 8, 9, 10 in 11), kakor je navedeno v Prilogi III k Direktivi 2008/56/ES.

Deskriptor 2

Neavtohtone vrste, ki so posledica človekovih dejavnosti, so na ravneh, ki ne škodujejo ekosistemom

Relevanten pritisk: vnos ali širjenje neavtohtonih vrst

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
Na novo vnesene neavtohtone vrste	<p>D2C1 – Primarna:</p> <p>Število na novo vnesenih neavtohtonih vrst v naravo, ki so posledica človekovega delovanja, je za posamezno obdobje presoje (6 let), merjeno od referenčnega leta, kakor je navedeno v členu 8(1) Direktive 2008/56/ES, zmanjšano na najmanjšo možno mero in, kjer je to mogoče, zmanjšano na nič.</p> <p>Države članice mejne vrednosti glede števila na novo vnesenih neavtohtonih vrst določijo z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>Obseg presoje:</p> <p>Pododdelki regije ali podregije, po potrebi razdeljeni z državnimi mejami.</p> <p>Uporaba meril:</p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <ul style="list-style-type: none"> — število na novo vnesenih neavtohtonih vrst, ki so posledica človekovega delovanja, v 6-letnem obdobju presoje in seznam navedenih vrst.

⁽¹⁾ „Deskriptor“ v tem sklepu pomeni ustrezne kakovostne deskriptorje za opis dobrega okoljskega stanja, kot je navedeno v oštevilčenih točkah iz Priloge I k Direktivi 2008/56/ES.

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
<p>Naseljene neavtohtone vrste, zlasti invazivne neavtohtone vrste, vključno z relevantnimi vrstami na seznamu invazivnih neavtohtonih vrst, ki zadevajo Unijo, sprejetem v skladu s členom 4(1) Uredbe (EU) št. 1143/2014, in vrste, ki so pomembne za uporabo na podlagi merila D2C3.</p> <p>Države članice seznam oblikujejo z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>D2C2 – Sekundarna:</p> <p>Številčnost in prostorska porazdelitev naseljenih neavtohtonih vrst, zlasti invazivnih vrst, ki imajo znatno škodljiv učinek na posebne skupine vrst ali glavne tipe habitata.</p>	<p><i>Obseg presoje:</i></p> <p>Kakor se uporablja za presojo zadevnih skupin vrst ali glavnih tipov habitata na podlagi deskriptorjev 1 in 6.</p> <p><i>Uporaba meril:</i></p> <p>Merilo D2C2 (številčna opredelitev neavtohtonih vrst) je izraženo za posamezno vrsto, podvrženo presoji, in prispeva k presoji merila D2C3 (škodljivi učinki neavtohtonih vrst).</p>
<p>Skupine vrst in glavnih tipov habitata, ki jih ogrožajo neavtohtone vrste, izbrane med tistimi iz deskriptorjev 1 in 6.</p> <p>Države članice seznam oblikujejo z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>D2C3 – Sekundarna:</p> <p>Delež skupine vrst ali prostorskega obsega glavnega tipa habitata, ki je posledica škodljivega vpliva neavtohtonih vrst, zlasti invazivnih.</p> <p>Države članice z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem določijo mejne vrednosti škodljivih sprememb v skupinah vrst in tipih habitata, ki jih povzročajo neavtohtone vrste.</p>	<p>Merilo D2C3 zagotavlja delež za posamezno skupino vrste in obseg glavnega tipa habitata, podvrženega presoji, kjer so nastale škodljive spremembe, ter tako prispeva k presoji deskriptorjev 1 in 6.</p>

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo

1. „Na novo vnesene“ neavtohtone vrste so tiste, za katere ni znano, da bi bile v prejšnjem obdobju presoje prisotne na območju.
2. „Naseljene“ neavtohtone vrste so tiste, za katere je bilo znano, da so bile v prejšnjem obdobju presoje prisotne na območju.
3. Za merilo D2C1: kjer ni jasno, ali je bila nova neavtohtona vrsta vnesena kot posledica človekovih dejavnosti ali naravne razširitve iz sosednjih območij, se vnos šteje pod merilo D2C1.
4. Za merilo D2C2: če sta prisotnost in številčnost vrste sezonsko pogojena (npr. plankton), se spremljanje opravi v ustreznem obdobju leta.
5. Programi spremljanja so, kjer je to mogoče, povezani s tistimi za deskriptorje 1, 4, 5 in 6, saj se po navadi uporabljajo iste metode vzorčenja in je poleg tega bolj praktično, da se neavtohtone vrste spremljajo kot del širšega spremljanja biotske raznovrstnosti, razen v primerih, ko je vzorčenje osredotočeno na glavne vektorje in območja s tveganjem novih vnosov.

Merske enote za merila:

- D2C1: število vrst, ki so bile na novo vnesene v obdobju presoje (6 let), za posamezno območje presoje;
- D2C2: številčnost (število osebkov, biomasa v tonah (t) ali obseg v kvadratnih kilometrih (km²)) za posamezno neavtohtono vrsto;
- D2C3: delež skupine vrst (razmerje med avtohtonimi in neavtohtonimi vrstami kot število vrst in/ali njihova številčnost v skupini) ali prostorski obseg glavnega tipa habitata (v kvadratnih kilometrih (km²)), kjer so nastale škodljive spremembe.

Deskriptor 3

Populacije vseh rib in lupinarjev, ki se izkoriščajo v komercialne namene, so znotraj varnih bioloških meja in imajo takšno razporeditev starosti in velikosti populacije, ki je značilna za zdrav stalež

Relevanten pritisk: ekstrakcija ali umrljivost/poškodba prostoživečih vrst, vključno s ciljnimi in neciljnimi vrstami

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
<p>Ribe in lupinarji, ki se izkoriščajo v komercialne namene.</p> <p>Države članice z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem v skladu z merili, določenimi v „specifikacijah“, oblikujejo seznam rib in lupinarjev, ki se izkoriščajo v komercialne namene.</p>	<p>D3C1 – Primarna:</p> <p>Stopnja <i>ribolovne umrljivosti</i> vrst, ki se izkoriščajo v komercialne namene, je na ravni ali pod ravno, ki omogoča največji trajnostni donos. V skladu s členom 26 Uredbe (EU) št. 1380/2013 se opravijo posvetovanja z ustreznimi znanstvenimi organi.</p>	<p><i>Obseg presoje:</i></p> <p>Populacije posameznih vrst se presojuje na podlagi ekološko pomembnih prostorskih enot znotraj vsake regije ali podregije, kakor so jih določili ustrezni znanstveni organi iz člena 26 Uredbe (EU) št. 1380/2013 glede na specifične koncentracije na območjih Mednarodnega sveta za raziskovanje morja (ICES), geografskih podobmočjih Generalne komisije za ribištvo v Sredozemlju (GFCM) in ribolovnih območjih Organizacije za prehrano in kmetijstvo (FAO) v makaronezijski biogeografski regiji.</p> <p><i>Uporaba meril:</i></p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <p>(a) populacije, pri katerih se opravi presoja, vrednosti, ki so bile dosežene za posamezno merilo, in navedba, ali so bile dosežene ravni za merilo D3C1 in merilo D3C2, mejne vrednosti za merilo D3C3 ter splošno stanje populacije na podlagi pravil za razvrščanje, dogovorjenih na ravni Unije;</p> <p>(b) populacije vrst, ki se izkoriščajo v komercialne namene, ki na območju presoje niso bile predmet presoje.</p> <p>Rezultati presoj populacije prispevajo tudi k presojam deskriptorjev 1 in 6, če so vrste pomembne za presojo določene skupine vrst in bentoških tipov habitata.</p>
	<p>D3C2 ⁽¹⁾ – Primarna:</p> <p><i>Biomasa drstitvenega staleža</i> populacije vrst, ki se izkoriščajo v komercialne namene, je nad ravnimi biomase, ki omogočajo največji trajnostni donos V skladu s členom 26 Uredbe (EU) št. 1380/2013 se opravijo posvetovanja z ustreznimi znanstvenimi organi.</p>	
	<p>D3C3 ⁽¹⁾ ⁽²⁾ – Primarna:</p> <p>Razporeditev glede na starost in velikost osebkov populacije vrst, ki se izkoriščajo v komercialne namene, je pokazatelj zdrave populacije. To vključuje visoko stopnjo preživetja starih/velikih osebkov in omejene škodljive učinke izkoriščanja na gensko raznolikost.</p> <p>Države članice na podlagi znanstvenih nasvetov, pridobljenih v skladu s členom 26 Uredbe (EU) št. 1380/2013, z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo mejne vrednosti za vsako populacijo vrst.</p>	

⁽¹⁾ D3C2 in D3C3 sta merila za opis značilnosti vrst rib in lupinarjev, ki se izkoriščajo v komercialne namene, vendar sta zaradi jasnosti prikazani v delu I.

⁽²⁾ Merilo D3C3 morda ne bo na voljo za pregled začetne presoje in določitve dobrega okoljskega stanja za leto 2018 iz člena 17(2)(a) Direktive 2008/56/ES.

Pridobivanje ali umrljivost/poškodba vrst, ki se ne izkoriščajo v komercialne namene (naključni prilov), ki so posledica ribolovnih dejavnosti, se obravnava v okviru merila D1C1.

Fizične motnje morskega dna, vključno z vplivi na bentoške združbe zaradi ribolovnih dejavnosti, so obravnavane v merilih deskriptorja 6 (zlasti merilih D6C2 in D6C3) in se vključijo v presojo bentoških tipov habitata v okviru deskriptorjev 1 in 6.

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo

1. Seznam vrst, ki se izkoriščajo v komercialne namene, za uporabo meril na vsakem območju presoje določijo države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem in ga posodobijo za vsako 6-letno obdobje presoje, in sicer ob upoštevanju Uredbe Sveta (ES) št. 199/2008 ⁽¹⁾ in naslednjega:

(a) celotnega staleža, ki se upravlja v skladu z Uredbo (EU) št. 1380/2013;

⁽¹⁾ Uredba Sveta (ES) št. 199/2008 z dne 25. februarja 2008 o vzpostavitvi okvira Skupnosti za zbiranje, upravljanje in uporabo podatkov v sektorju ribištva in podporo znanstvenemu svetovanju v zvezi s skupno ribiško politiko (UL L 60, 5.3.2008, str. 1).

- (b) vrst, za katere ribolovne možnosti (celotni dovoljeni ulov in kvote) določi Svet v skladu s členom 43(3) Pogodbe o delovanju Evropske unije;
- (c) vrst, za katere so najmanjše referenčne velikosti ohranjanja določene v skladu z Uredbo (ES) št. 1967/2006;
- (d) vrst na podlagi večletnih načrtov v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 1380/2013;
- (e) vrst v okviru nacionalnih načrtov upravljanja v skladu s členom 19 Uredbe (ES) št. 1967/2006;
- (f) vseh pomembnih vrst na regionalni ali nacionalni ravni za malo/lokalno obalno ribištvo.

Vrste, ki se izkoriščajo v komercialne namene in ki so v posameznem območju presoje neavtohtone, se za namene tega sklepa izključijo s seznama in tako ne prispevajo k doseganju dobrega okoljskega stanja za deskriptor 3.

2. Uredba (ES) št. 199/2008 določa pravila za zbiranje in upravljanje bioloških, tehničnih, okoljskih in socialno-ekonomskih podatkov o ribiškem sektorju na podlagi večletnih programov; ti podatki se uporabljajo za spremljanje v skladu z deskriptorjem 3.

3. Izraz „populacije“ pomeni „staleže“ v smislu Uredbe (EU) št. 1380/2013.

4. Za merili D3C1 in D3C2 velja naslednje:

- (a) za staleže, ki se v skladu s členom 9 Uredbe (EU) št. 1380/2013 upravljajo na podlagi večletnega načrta, so v primeru mešanega ribolova ciljne ravni ribolovne umrljivosti in ravni biomase, ki omogočajo največji trajnostni donos, v skladu z ustreznim večletnim načrtom;
- (b) za Sredozemsko morje in črnomske regije se lahko uporabljajo ustrezni približki.

5. Uporabljajo se naslednje metode presoje:

- (a) za merilo D3C1: če kvantitativne presoje, s katerimi se določijo vrednosti *ribolovne umrljivosti*, zaradi pomanjkljivosti v razpoložljivih podatkih niso na razpolago, je kot nadomestno metodo mogoče uporabiti druge spremenljivke, npr. razmerje med ulovom in indeksom biomase (v nadaljnjem besedilu: razmerje med ulovom in biomaso). V takšnih primerih se sprejme ustrezna metoda za analizo trenda (npr. trenutno vrednost je mogoče primerjati z dolgoročnim zgodovinskim povprečjem);
- (b) za merilo D3C2: mejne vrednosti se uporabljajo v skladu s členom 2(2) Uredbe (EU) št. 1380/2013. Če kvantitativne presoje, s katerimi se določijo vrednosti *biomase drstitvenega staleža*, zaradi pomanjkljivosti v razpoložljivih podatkih niso na razpolago, je kot nadomestno metodo mogoče uporabiti z biomaso povezane indekse, kot so ulov na enoto napora ali raziskave indeksov številčnosti. V takšnih primerih se sprejme ustrezna metoda za analizo trenda (npr. trenutno vrednost je mogoče primerjati z dolgoročnim zgodovinskim povprečjem);
- (c) iz merila D3C3 je razvidno, da je za zdrave populacije vrst značilna visoka stopnja deleža starih in velikih osebkov. Ustrezne lastnosti so:
 - (i) razporeditev velikosti osebkov v populaciji, izražena kot:
 - delež rib, ki so večje od povprečne velikosti osebkov ob spolni zrelosti, ali
 - 95. percentil razporeditve dolžine rib vsake populacije, kot je ugotovljeno z raziskovalnimi plovili ali drugimi raziskavami;
 - (ii) genetski vplivi izkoriščanja vrst, kot je velikost ribe ob spolni zrelosti, kadar je to primerno in izvedljivo.

Na podlagi dodatnega znanstvenega in tehničnega razvoja tega merila so za zadevne lastnosti lahko uporabljeni drugi izrazi.

Merske enote za merila:

- D3C1: letna raven ribolovne umrljivosti,
- D3C2: biomasa v tonah (t) ali število osebkov za posamezno vrsto, razen kadar se indeksi uporabljajo v skladu s točko 5(b),
- D3C3: v skladu s točko 5(c) za (i), prva alineja: delež (odstotek) ali številke; za (i), druga alineja: dolžina v centimetrih (cm); in za (ii): dolžina v centimetrih (cm).

Deskriptor 5

Evtrofikacija, ki jo povzroči človek, in zlasti njeni škodljivi učinki, kot so upad biotske raznovrstnosti, degradacija ekosistemov, škodljivo cvetenje alg in pomanjkanje kisika v spodnjih plasteh voda, so minimalni

Relevantni pritiski: vnos hranilnih snovi; vnos organskih snovi

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
<p>Hranilne snovi v vodnem stolpcu: raztopljeni anorganski dušik, celokupni dušik, raztopljeni anorganski fosfor, celokupni fosfor.</p> <p>V obalnem morju, kot se uporablja v skladu z Direktivo 2000/60/ES.</p> <p>Države članice se lahko za področje izven obalnega morja na regionalni ali podregionalni ravni odločijo, da ne bodo uporabljale enega ali več teh hranilnih elementov.</p>	<p>D5C1 – Primarna:</p> <p>Koncentracije hranilnih snovi niso na ravneh, ki kažejo na škodljive učinke evtrofikacije.</p> <p>Mejne vrednosti so:</p> <p>(a) za obalno morje so vrednosti določene v skladu z Direktivo 2000/60/ES;</p> <p>(b) izven obalnega morja so vrednosti skladne s tistimi za obalno morje v skladu z Direktivo 2000/60/ES. Države članice te vrednosti določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>Obseg presoje:</p> <ul style="list-style-type: none"> — v obalnem morju, kot se uporablja v skladu z Direktivo 2000/60/ES; — izven obalnega morja: pododdelki regije ali podregije, po potrebi razdeljeni z državnimi mejami. <p>Uporaba meril:</p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <p>(a) vrednosti, ki so bile dosežene za posamezno merilo, in ocena obsega območja presoje, v katerem so bile dosežene mejne vrednosti;</p>
<p>Klorofil v vodnem stolpcu</p>	<p>D5C2 – Primarna:</p> <p>Koncentracije klorofila a niso na ravneh, ki kažejo na škodljive učinke evtrofikacije.</p> <p>Mejne vrednosti so:</p> <p>(a) za obalno morje so vrednosti določene v skladu z Direktivo 2000/60/ES;</p> <p>(b) izven obalnega morja so vrednosti skladne s tistimi za obalno morje v skladu z Direktivo 2000/60/ES. Države članice te vrednosti določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>(b) v obalnem morju se merila uporabljajo v skladu z zahtevami Direktive 2000/60/ES, na podlagi katerih je mogoče sklepati, ali je vodno telo podvrženo evtrofikaciji (1);</p> <p>(c) izven obalnega morja ocena obsega območja (kot delež (odstotek)), ki ni podvrženo evtrofikaciji (kot kažejo rezultati vseh uporabljenih meril, ki so po možnosti združeni na način, dogovorjen na ravni Unije, vendar vsaj na regionalni ali podregionalni ravni).</p> <p>Za območje izven obalnega morja se glede uporabe sekundarnih meril dogovori na regionalni ali podregionalni ravni.</p>
<p>Cvetenje škodljivih alg (npr. cianobakterij) v vodnem stolpcu</p>	<p>D5C3 – Sekundarna:</p> <p>Število, prostorski obseg in trajanje cvetenja škodljivih alg ne dosežajo ravni, ki kažejo škodljive učinke obogatitve s hranilnimi snovmi.</p>	

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
<p>Prosojnost v vodnem stolpcu</p>	<p>Države članice mejne vrednosti določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p> <p>D5C4 – Sekundarna:</p> <p>Prosojnost v vodnem stolpcu zaradi povečanja števila lebdečih alg ni znižana na raven, ki kaže škodljive učinke obogatitve s hranilnimi snovmi.</p> <p>Mejne vrednosti so:</p> <p>(a) za obalno morje so vrednosti določene v skladu z Direktivo 2000/60/ES;</p> <p>(b) izven obalnega morja so vrednosti skladne s tistimi za obalno morje v skladu z Direktivo 2000/60/ES. Države članice te vrednosti določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>Rezultati presoj prispevajo tudi k presoji za pelagične habitate deskriptorja 1, kot sledi:</p> <p>— razporeditev in ocena obsega območja (kot delež (odstotek)), ki ni podvrženo evtrofikaciji v vodnem stolpcu (kot kažejo dosežene mejne vrednosti za merila D5C2, D5C3 D5C4, kadar se uporabljajo).</p> <p>Rezultati presoj prispevajo tudi k presoji za bentoške habitate deskriptorjev 1 in 6, kot sledi:</p> <p>— razporeditev in ocena obsega območja (kot delež (odstotek)), ki je podvrženo evtrofikaciji na morskem dnu (kot kažejo dosežene mejne vrednosti za merila D5C4, D5C5, D5C6, D5C7 D5C8, kadar se uporabljajo).</p>
<p>Raztopljeni kisik v pridnenem sloju vodnega stolpca</p>	<p>D5C5 – Primarna (lahko se nadomesti z merilom D5C8):</p> <p>Koncentracija raztopljenega kisika se zaradi obogatitve s hranilnimi snovmi ne zmanjša na ravni, ki povzročijo škodljive učinke na bentoške habitate (vključno na povezane žive organizme in mobilne vrste) ali druge učinke evtrofikacije.</p> <p>Mejne vrednosti so:</p> <p>(a) za obalno morje so vrednosti določene v skladu z Direktivo 2000/60/ES;</p> <p>(b) izven obalnega morja so vrednosti skladne s tistimi za obalno morje v skladu z Direktivo 2000/60/ES. Države članice te vrednosti določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	
<p>Oportunistične makroalge bentoških habitatov</p>	<p>D5C6 – Sekundarna:</p> <p>Številčnost oportunističnih makroalg ni na ravneh, ki kažejo škodljive učinke obogatitve s hranilnimi snovmi.</p> <p>Mejne vrednosti so:</p> <p>(a) za obalno morje so vrednosti določene v skladu z Direktivo 2000/60/ES;</p> <p>(b) v kolikor so merila pomembna za vode izven obalnega morja, so vrednosti skladne s tistimi v obalnem morju v skladu z Direktivo 2000/60/ES. Države članice te vrednosti določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
Združbe makrofitov (večletne morske alge in trave, npr. alge iz reda <i>Fucales</i> , prava morska trava in neptunska trava) bentoških habitatov	<p>D5C7 – Sekundarna:</p> <p>Vrstna sestava in relativna številčnost ali vertikalna razporeditev združb makrofitov doseže vrednosti, ki kažejo, da ni škodljivih učinkov zaradi obogatitve s hranilnimi snovmi, vključno z zmanjšanjem prosojnosti vode, kot sledi:</p> <p>(a) za obalno morje so vrednosti določene v skladu z Direktivo 2000/60/ES;</p> <p>(b) v kolikor so merila pomembna za vode izven obalnega morja, so vrednosti skladne s tistimi v obalnem morju v skladu z Direktivo 2000/60/ES. Države članice te vrednosti določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	
Združbe makrofavne bentoških habitatov	<p>D5C8 – Sekundarna (razen kadar se uporablja kot nadomestek za merilo D5C5):</p> <p>Vrstna sestava in relativna številčnost združb makrofavne dosežejo vrednosti, ki kažejo, da ni škodljivih učinkov zaradi obogatitve s hranilnimi in organskimi snovmi, kot sledi:</p> <p>(a) v obalnem morju so vrednosti za bentoške biološke elemente kakovosti določene v skladu z Direktivo 2000/60/ES;</p> <p>(b) izven obalnega morja so vrednosti skladne s tistimi za obalno morje v skladu z Direktivo 2000/60/ES. Države članice te vrednosti določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	

(¹) Za to presojo so morda relevantne smernice, objavljene v okviru skupne strategije izvajanja Direktive 2000/60/ES (npr. smernici št. 13 – *Overall approach to the classification of ecological status and ecological potential*, in št. 23 – *Eutrophication Assessment in the Context of European Water Policies*).

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo

1. V primeru obalnega morja se elementi meril izberejo v skladu z Direktivo 2000/60/ES.
2. Za merili D5C2 in D5C3 lahko države članice dodatno uporabijo tudi vrstno sestavo in številčnost fitoplanktona.
3. Informacije o (zračnih, kopenskih ali morskih) poteh hranilnih snovi, ki vstopajo v morsko okolje, se zbirajo, kjer je to izvedljivo.
4. Spremljanje stanja izven obalnega morja zaradi nizkega tveganja morda ni potreben, kot na primer, ko so mejne vrednosti dosežene v obalnem morju, pri čemer se upošteva vnos hranilnih snovi iz zraka, morja, vključno z obalnim morjem, in čezmejnih virov.
5. Presoje iz Direktive 2000/60/ES se uporabljajo za presojo vsakega merila za obalno morje.
6. Vrednosti, določene v skladu z Direktivo 2000/60/ES, se nanašajo bodisi na tiste, ki so določene z interkalibracijo v skladu s Sklepom Komisije 2013/480/EU (¹), ali tiste, ki so določene v nacionalni zakonodaji v skladu s členom 8 in Prilogo V k Direktivi 2000/60/ES. Te načine je treba razumeti kot „mejo med dobrim in zmernim stanjem“ za razmerja ekološke kakovosti.
7. Vrstna sestava pomeni najnižjo taksonomsko raven, ki je primerna za presojo.

(¹) Sklep Komisije 2013/480/EU z dne 20. septembra 2013 o določitvi vrednosti za razvrščanje po sistemih spremljanja stanja v državah članicah, ki so rezultat postopka interkalibracije, v skladu z Direktivo Evropskega parlamenta in Sveta 2000/60/ES ter razveljavitvi Odločbe 2008/915/ES (UL L 266, 8.10.2013, str. 1).

Merske enote za merila:

- D5C1: koncentracija hranilnih snovi v mikromolih na liter ($\mu\text{mol/l}$),
- D5C2: koncentracije klorofila A (biomasa) v mikrogramih na liter ($\mu\text{g/l}$),
- D5C3: cvetenje kot število dogodkov, trajanje v dnevih in prostorski obseg v kvadratnih kilometrih (km^2) na leto,
- D5C4: prosojnost kot globina v metrih (m),
- D5C5: koncentracija kisika v pridnenem sloju vodnega stolpca v miligramih na liter (mg/l),
- D5C6: razmerje ekološke kakovosti za številčnost in prostorsko pokritost z makroalgami. Obseg škodljivih učinkov v kvadratnih kilometrih (km^2) ali kot delež (odstotek) območja presoje,
- D5C7: razmerje ekološke kakovosti za presojo vrstne sestave in relativne številčnosti ali za največjo globino rasti makrofitov. Obseg škodljivih učinkov v kvadratnih kilometrih (km^2) ali kot delež (odstotek) območja presoje,
- D5C8: razmerje ekološke kakovosti za presojo vrstne sestave in relativne številčnosti. Obseg škodljivih učinkov v kvadratnih kilometrih (km^2) ali kot delež (odstotek) območja presoje.

Države članice uporabijo, kadar so na voljo, enote ali razmerja ekološke kakovosti, ki so določena z Direktivo 2000/60/ES.

Deskriptor 6

Neoporečnost morskega dna je na ravni, ki zagotavlja zaščito strukture in funkcije ekosistemov ter preprečuje škodljive vplive zlasti na bentoške ekosisteme

Relevantni pritiski: fizične izgube (zaradi stalne spremembe substrata in morfologije morskega dna ali ekstrakcije substrata morskega dna); fizične motnje morskega dna (začasne ali reverzibilne)

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
Fizična izguba morskega dna (vključno z območji v bĭbavičnem pasu).	D6C1 – Primarna: Prostorski obseg in razporeditev fizične izgube (trajna sprememba) naravnega morskega dna.	<i>Obseg presoje:</i> Kot se uporablja za presojo bentoških glavnih tipov habitata deskriptorjev 1 in 6.
Fizične motnje morskega dna (vključno z območji v bĭbavičnem pasu).	D6C2 – Primarna: Prostorski obseg in razporeditev pritiskov fizičnih motenj morskega dna.	<i>Uporaba meril:</i> Rezultati presoje merila D6C1 (razporeditev in ocena obsega fizične izgube) se uporabijo za presojo meril D6C4 in D7C1.
Bentoški glavni tipi habitata ali drugi tipi habitata, kot se uporabljajo v deskriptorjih 1 in 6.	D6C3 – Primarna: Prostorski obseg vsakega tipa habitata, na katerega škodljivo vpliva fizična motnja, kar se odraža v spremembi njegove biotske in abiotske strukture in funkcij (npr. sprememba vrstne sestave in relativne številčnosti vrst, odsotnost posebej občutljivih ali občutljivih vrst oziroma vrst, ki zagotavljajo ključno funkcijo, velikostna struktura vrst). Države članice mejne vrednosti za škodljive učinke fizične motnje določijo z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem.	Rezultati presoje merila D6C2 (razporeditev in ocena obsega pritiskov fizičnih motenj) se uporabijo za presojo merila D6C3. Rezultati presoje merila D6C3 (ocena obsega škodljivih učinkov fizične motnje za posamezni tip habitata v vsakem območju presoje) prispevajo k presoji merila D6C5.

Merila D6C1, D6C2 in D6C3 se nanašajo samo na pritiske „fizične izgube“ in „fizične motnje“ ter njihove učinke, medtem ko merili D6C4 in D6C5 zadevata celovito presojo deskriptorja 6, vključno s podatki za bentoške habitate deskriptorja 1. Merili D6C4 in D6C5 sta predstavljeni v delu II te priloge.

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo

1. V zvezi z metodami za spremljanje:

- (a) za merilo D6C1 se opravi presoja trajnih sprememb morskega dna, ki so posledica različnih človekovih dejavnosti (vključno s trajnimi spremembami naravnega substrata morskega dna ali morfologije zaradi fizičnega prestrukturiranja, razvoja infrastrukture in izgube substrata zaradi ekstrakcije materialov morskega dna);
- (b) za merilo D6C2 se opravi presoja fizičnih motenj, ki so posledica različnih človekovih dejavnosti (na primer ribolova s pridnenimi vlečnimi mrežami);
- (c) za obalno morje se uporabijo hidromorfološki podatki in ustrezne presoje v skladu z Direktivo 2000/60/ES. Za vode izven obalnega morja je podatke mogoče pridobiti s kartiranjem infrastrukture in območij ekstrakcije z dovoljenjem.

2. V zvezi z metodami presoje se podatki združijo tako, da:

- (a) se merilo D6C1 presodi kot območje fizične izgube glede na skupni naravni obseg vseh bentoških habitatov na območju presoje (npr. glede na obseg antropogene spremembe);
- (b) se merilo D6C3 presodi glede na skupni naravni obseg vseh bentoških tipov habitata, podvrženih presoji.

3. Fizična izguba se razume kot trajne spremembe morskega dna, ki trajajo ali za katere se pričakuje, da bodo trajale dva poročevalska ciklusa (12 let) ali več.

4. Fizične motnje se razumejo kot sprememba morskega dna, od katere si to lahko opomore, če je dejavnost, ki povzroča fizično motnjo, prekinjena.

5. Za merilo D6C3 vrstna sestava pomeni najnižjo taksonomsko raven, ki je primerna za presojo.

Merske enote za merila:

- D6C1: obseg območja presoje, ki je fizično izgubljen, v kvadratnih kilometrih (km²);
- D6C2: obseg območja presoje s fizičnimi motnjami v kvadratnih kilometrih (km²);
- D6C3: obseg vsakega prizadetega tipa habitata v kvadratnih kilometrih (km²) ali kot delež (odstotek) vsega naravnega obsega habitata v območju presoje.

Deskriptor 7

Trajna sprememba hidrografskih razmer ne škoduje morskim ekosistemom

Relevantni pritiski: fizične izgube (zaradi trajne spremembe substrata in morfologije morskega dna ali ekstrakcije substrata morskega dna); spremembe hidrografskih razmer

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
Hidrografske spremembe morskega dna in vodnega stolpca (vključno z območji v bivičnem pasu).	D7C1 – Sekundarna: Prostorski obseg in razporeditev trajnih sprememb hidrografskih razmer (npr. spremembe valovanja, tokov, slanosti, temperature) morskega dna in vodnega stolpca, zlasti v povezavi s fizično izgubo ⁽¹⁾ naravnega morskega dna.	<i>Obseg presoje:</i> Kot se uporablja za presojo bentoških glavnih tipov habitata za deskriptorje 1 in 6. <i>Uporaba meril:</i>
Bentoški glavni tipi habitata ali drugi tipi habitata, kot se uporabljajo za deskriptorja 1 in 6.	D7C2 – Sekundarna: Prostorski obseg vsakega bentoškega tipa habitata, prizadetega (fizične in hidrografske lastnosti ter z njimi povezane biološke združbe) zaradi trajne spremembe hidrografskih razmer.	Rezultati presoje merila D7C1 (razporeditev in ocena obsega hidrografskih sprememb) se uporabijo za presojo merila D7C2.

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
	Države članice mejne vrednosti za škodljive učinke trajnih sprememb hidrografskih razmer določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.	Rezultati presoje merila D7C2 (ocena obsega škodljivega učinka za posamezni tip habitata na območju presoje) prispevajo k presoji merila D6C5.

(¹) Fizične izgube se razumejo v skladu s točko 3 specifikacije za deskriptor 6.

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo

1. Glede metod za spremljanje in presojo:

- (a) Spremljanje se osredotoča na spremembe, povezane z razvojem infrastrukture bodisi na obali bodisi na morju.
- (b) Za presojo vplivov zaradi umeščanja infrastrukture v morsko okolje se (kjer je potrebno) uporabijo validirani in umerjeni hidrodinamični modeli.
- (c) Za obalno morje se uporabijo hidromorfološki podatki in ustrezne presoje v skladu z Direktivo 2000/60/ES.

2. V zvezi z metodami presoje se podatki združijo tako, da:

- (a) se za merilo D7C1 presoja opravi glede na skupni naravni obseg vseh habitatov na območju presoje;
- (b) se za merilo D7C2 presoja opravi glede na skupni naravni obseg vseh bentoških tipov habitata, kjer je bila opravljena presoja.

Merske enote za merila:

- D7C1: obseg hidrografsko spremenjenega območja presoje v kvadratnih kilometrih (km²),
- D7C2: obseg vsakega prizadetega tipa habitata v kvadratnih kilometrih (km²) ali kot delež (odstotek) vsega naravnega obsega habitata v območju presoje.

Deskriptor 8

Koncentracije onesnaževal so na ravneh, ki ne povzročajo onesnaženosti

Relevantni pritiski: vnos drugih snovi (npr. sintetične snovi, nesintetične snovi, radionuklidi)

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
(1) Znotraj obalnih morij in teritorialnih voda: (a) onesnaževala, izbrana v skladu z Direktivo 2000/60/ES: (i) onesnaževala, za katera je okoljski standard kakovosti določen v delu A Priloge I k Direktivi 2008/105/ES; (ii) posebna onesnaževala povodij v skladu s Prilogo VIII k Direktivi 2000/60/ES v obalnem morju;	D8C1 – Primarna: Znotraj obalnih morij in teritorialnih voda koncentracije onesnaževal ne presejajo naslednjih mejnih vrednosti: (a) za onesnaževala iz točke (1)(a) elementov meril: vrednosti, določenih v skladu z Direktivo 2000/60/ES;	Obseg presoje: — znotraj obalnih morij in teritorialnih voda: kakor se uporablja v Direktivi 2000/60/ES, — izven teritorialnih voda: pododdelki regije ali podregije, po potrebi razdeljeni z državnimi mejami.

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
<p>(b) dodatna onesnaževala, če je potrebno, na primer iz virov na morju, ki niso opredeljena v točki (a) in ki lahko povzročijo onesnaženost v regiji ali podregiji. Države članice seznam onesnaževal pripravijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p> <p>(2) Izven teritorialnih voda:</p> <p>(a) onesnaževala, obravnavana v točki (1), če ta še vedno lahko povzročajo onesnaženost;</p> <p>(b) dodatna onesnaževala, če je potrebno, ki niso opredeljena v točki (2)(a) in ki lahko povzročajo onesnaženost v regiji ali podregiji. Države članice seznam onesnaževal pripravijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>(b) kadar se onesnaževala iz točke (a) merijo v matriksu, za katerega v Direktivi 2000/60/ES vrednost ni določena: koncentracije teh onesnaževal v tem matriksu, določene z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem držav članic;</p> <p>(c) za dodatna onesnaževala, izbrana iz točke (1)(b) elementov meril: koncentracij za določen matriks (voda, sediment ali živi organizmi), ki lahko povzročijo onesnaženost. Države članice določijo te koncentracije preko regionalnega ali podregionalnega sodelovanja glede na njihovo uporabo znotraj in izven obalnih morij in teritorialnih voda.</p> <p>Izven teritorialnih voda koncentracije onesnaževal ne presegajo naslednjih mejnih vrednosti:</p> <p>(a) za onesnaževala, izbrana iz točke (2)(a) elementov meril: vrednosti, kot se uporabljajo v obalnih morjih in teritorialnih vodah;</p> <p>(b) za onesnaževala, izbrana iz točke (2)(b) elementov meril: koncentracij za določen matriks (voda, sediment ali živi organizmi), ki lahko povzročijo onesnaženost. Države članice določijo te koncentracije z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p><i>Uporaba meril:</i></p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <p>(a) za vsako onesnaževalo iz merila D8C1: njegova koncentracija, uporabljeni matriks (voda, sediment, živi organizmi), navedba, ali so bile mejne vrednosti dosežene, delež onesnaževal, pri katerem je bila presoja izvedena in ki je dosegel mejne vrednosti, vključno z ločeno navedbo snovi, ki se obnašajo kot splošno prisotne obstojne, bioakumulativne in strupene snovi, kot je določeno v členu 8a(1)(a) Direktive 2008/105/ES;</p> <p>(b) za vsako vrsto, ki se presodi po merilu D8C2: ocena številčnosti populacije vrste, ki je bila v območju presoje prizadeta;</p> <p>(c) za vsak habitat, ki se presodi po merilu D8C2: ocena obsega prizadetega območja v območju presoje.</p> <p>Uporaba merila D8C2 pri celoviti presoji dobrega okoljskega stanja za deskriptor 8 se sprejme na regionalni ali podregionalni ravni.</p> <p>Rezultati presoje merila D8C2 prispevajo k presojam deskriptorjev 1 in 6, kjer je to primerno.</p>
<p>Vrste in habitati, ki so izpostavljeni tveganjem zaradi onesnaževal.</p> <p>Države članice seznam vrst in ustrezna tkiva, na katerih se opravi presoja, ter seznam habitatov določijo z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>D8C2 – Sekundarna:</p> <p>Zdravje vrst in stanje habitatov (npr. vrstna sestava in relativna številčnost na kronično onesnaženih lokacijah) nista prizadeta zaradi onesnaževal, kar vključuje tudi kumulativne in sinergijske učinke.</p> <p>Države članice škodljive učinke in njihove mejne vrednosti določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	
<p>Znatno akutno onesnaženje, ki vključuje onesnaževalne snovi, kot so opredeljene v členu 2(2) Direktive 2005/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, vključno s surovo nafto in podobnimi spojinami.</p>	<p>D8C3 – Primarna:</p> <p>Prostorski obseg in trajanje znatnega akutnega onesnaženja sta zmanjšana na najmanjšo možno mero.</p>	<p><i>Obseg presoje:</i></p> <p>Regijska ali podregijska raven, po potrebi razdeljena z državnimi mejami.</p>

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
		<p><i>Uporaba meril:</i></p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <p>— ocena skupnega prostorskega obsega znatnega akutnega onesnaženja in njegove razporeditve ter celotno trajanje za vsako leto.</p> <p>To merilo se uporablja kot povod za presojno merila D8C4.</p>
<p>Vrste iz skupin vrst, kot so navedene v preglednici 1 dela II, ter bentoški glavni tipi habitata, kot so navedeni v preglednici 2 dela II.</p>	<p>D8C4 – Sekundarna (se uporablja v primeru znatnega akutnega onesnaženja):</p> <p>Škodljivi učinki znatnega akutnega onesnaženja na zdravje vrst in stanje habitatov (npr. vrstna sestava ter relativna številčnost) so zmanjšani na najmanjšo možno mero in, kjer je to mogoče, odpravljeni.</p>	<p><i>Obseg presoje:</i></p> <p>Kot se uporablja za presojno skupin vrst ali bentoških glavnih tipov habitata v deskriptorjih 1 in 6.</p> <p><i>Uporaba meril:</i></p> <p>Kjer so kumulativni prostorski in časovni učinki znatni, rezultati presoje merila D8C4 prispevajo k presoji deskriptorjev 1 in 6, in sicer z:</p> <p>(a) oceno številčnosti vsake prizadete vrste;</p> <p>(b) oceno obsega vsakega prizadetega glavnega tipa habitata.</p> <p>Uporaba merila D8C4 pri celoviti presoji dobrega okoljskega stanja za deskriptor 8 se sprejme na regionalni ali podregionalni ravni.</p>

(¹) Direktiva 2005/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. septembra 2005 o onesnaževanju morja z ladj in uvedbi kazni za kršitve v zvezi z onesnaževanjem, vključno s kazenskimi sankcijami (UL L 255, 30.9.2005, str. 11).

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojno

1. Za elemente meril iz merila D8C1 izbor dodatnih onesnaževal iz točk 1(b) in 2(b), ki lahko povzročijo onesnaževanje okolja, temelji na oceni tveganja. Matriks in mejne vrednosti, ki se uporabljajo za presojno teh onesnaževal, so reprezentativni za najbolj občutljive vrste in poti izpostavljenosti, vključno z nevarnostjo za zdravje ljudi zaradi izpostavljenosti prek prehranjevalne verige.
2. Za namene tega sklepa:
 - (a) Merilo D8C1: za presojno onesnaževal v obalnih morjih in teritorialnih vodah države članice onesnaževala spremljajo v skladu z zahtevami Direktive 2000/60/ES in kjer so na voljo, uporabljajo presojne iz navedene direktive. Kjer je to izvedljivo, se zberejo informacije o poteh (zračnih, kopenskih ali morskih) za onesnaževala, ki vstopajo v morsko okolje.
 - (b) Merili D8C2 in D8C4: biomarkerji ali demografske značilnosti populacije (npr. stopnje plodnosti, stopnje preživetja, stopnje umrljivosti in sposobnost razmnoževanja) so lahko pomembni za presojno učinkov na zdravje.
 - (c) Merili D8C3 in D8C4: za namene tega sklepa se namesto rednega programa spremljanja v skladu s členom 11 Direktive 2008/56/ES vzpostavi spremljanje, ki je potrebno v primeru akutnega onesnaženja.
 - (d) Merilo D8C3: kjer je to mogoče, države članice opredelijo vir znatnega akutnega onesnaženja. V ta namen lahko uporabljajo satelitski nadzor Evropske agencije za pomorsko varnost.

3. Onesnaževala se nanašajo na posamezne snovi ali skupine snovi. Za skladnost pri poročanju je združevanje snovi dogovorjeno na ravni Unije.
4. Vrstna sestava pomeni najnižjo taksonomsko raven, ki je primerna za presojo.

Merske enote za merila:

- D8C1: koncentracije onesnaževal v mikrogramih na liter ($\mu\text{g/l}$) za vodo, v mikrogramih na kilogram ($\mu\text{g/kg}$) suhe teže za sedimente in v mikrogramih na kilogram ($\mu\text{g/kg}$) mokre teže za žive organizme,
- D8C2: številčnost (število osebkov ali druge primerne enote, kot je dogovorjeno na regionalni ali podregionalni ravni) za prizadeto vrsto; obseg v kvadratnih kilometrih (km^2) za posamezen prizadet glavni tip habitata,
- D8C3: trajanje v dnevih in prostorski obseg v kvadratnih kilometrih (km^2) znatnega akutnega onesnaženja na leto,
- D8C4: številčnost (število osebkov ali druge primerne enote, kot je dogovorjeno na regionalni ali podregionalni ravni) za posamezno prizadeto vrsto; obseg v kvadratnih kilometrih (km^2) za prizadet glavni tip habitata.

Deskriptor 9

Onesnaževala v ribah in drugi morski hrani, namenjeni za prehrano ljudi, ne presegajo ravni, ki jih določa zakonodaja Unije ali drugi ustrezni standardi

Relevanten pritisk: vnos nevarnih snovi

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
<p>Onesnaževala, naštetá v Uredbi (ES) št. 1881/2006.</p> <p>Države članice se lahko za namene tega sklepa odločijo, da ne bodo upoštevale onesnaževal iz Uredbe (ES) št. 1881/2006, če je to utemeljeno na podlagi ocene tveganja.</p> <p>Države članice lahko izvedejo presojo dodatnih onesnaževal, ki niso vključena v Uredbo (ES) št. 1881/2006. Države članice seznam teh dodatnih onesnaževal določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p> <p>Države članice sestavijo seznam vrst in ustreznih tkiv, ki se presodijo v skladu s pogoji, določenimi v „specifikacijah“. Pri sestavi tega seznama vrst in ustreznih tkiv lahko sodelujejo na regionalni ali podregionalni ravni.</p>	<p>D9C1 – Primarna:</p> <p>Raven onesnaževal v užitnih tkivih (mišičevje, jetra, ikre, meso ali drugi mehki deli, kakor je primerno) morskih sadežev (vključno z ribami, raki, školjkami, iglokožci, morskimi algami in drugimi morskimi rastlinami), ki so ulovljeni ali nabrani na prostem (razen rib kostnic iz marikulture), ne presega:</p> <p>(a) za onesnaževala, ki so navedena v Uredbi (ES) št. 1881/2006: najvišjih ravni, določenih v navedeni uredbi, ki so mejne vrednosti za namene tega sklepa;</p> <p>(b) za dodatna onesnaževala, ki niso naštetá v Uredbi (ES) št. 1881/2006: mejnih vrednosti, ki jih države članice določijo z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p><i>Obseg presoje:</i></p> <p>Območje ulova ali proizvodnje v skladu s členom 38 Uredbe (ES) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta (¹).</p> <p><i>Uporaba meril:</i></p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <p>— za vsako onesnaževalo: njegova koncentracija v morskih sadežih, uporabljeni matriks (vrste in tkiva), navedba, ali so bile mejne vrednosti dosežene, ter delež onesnaževal, podvrženih presoji, ki so dosegla mejne vrednosti.</p>

(¹) Uredba (EU) št. 1379/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2013 o skupni ureditvi trgov za ribiške proizvode in proizvode iz ribogojstva in o spremembi uredb Sveta (ES) št. 1184/2006 in (ES) št. 1224/2009 ter razveljavitvi Uredbe Sveta (ES) št. 104/2000 (UL L 354, 28.12.2013, str. 1).

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo

1. Ko države članice določijo seznam vrst, ki bodo uporabljene v sklopu merila D9C1, za te vrste velja, da:

- (a) so pomembne za morsko regijo ali podregijo;
- (b) sodijo v področje uporabe Uredbe (ES) št. 1881/2006;

- (c) so primerne za presojo onesnaževal;
- (d) so med najbolj zaužitimi v zadevni državi članici ali tistimi, ki se največ lovijo ali nabirajo za prehrano.
2. Če je standard za onesnaževala presežen, sledi nadaljnje spremljanje za določitev prisotnosti onesnaževal v območju in vzorčenih vrstah. Spremljanje se nadaljuje, dokler ni dovolj dokazov, da ni tveganja za preseganje standarda za onesnaževala.
3. Vzorčenje za presojo mejne vrednosti onesnaževal za namene tega sklepa se opravi v skladu s členom 11 Uredbe (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽¹⁾, z Uredbo Komisije (EU) št. 589/2014 ⁽²⁾ in Uredbo Komisije (ES) št. 333/2007 ⁽³⁾.
4. Države članice zagotovijo, da znotraj vsake regije ali podregije časovni in geografski obseg vzorčenja zagotovi ustrezen reprezentativni vzorec določenega onesnaževala v morskih sadežih v zadevni morski regiji ali podregiji.

Merske enote za merila:

- D9C1: koncentracije onesnaževal v enotah, določenih v Prilogi k Uredbi (ES) št. 1881/2006.

Deskriptor 10

Lastnosti in količine morskih odpadkov ne škodujejo obalnemu in morskemu okolju

Relevanten pritisk: vnos odpadkov

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
<p>Odpadki (razen mikroodpadkov), ki so razvrščeni v naslednje kategorije ⁽¹⁾: umetni polimerni materiali, guma, tkanina/tekstil, papir/karton, obdelan/predelan les, kovina, steklo/keramika, kemikalije, neopredeljeni in živilski odpadki.</p> <p>Države članice lahko opredelijo dodatne podkategorije.</p>	<p>D10C1 – Primarna:</p> <p>Sestava, količina in prostorska razporeditev odpadkov na obali, v površinskem sloju vodnega stolpca in na morskem dnu so na ravneh, ki ne škodujejo obalnemu in morskemu okolju.</p> <p>Države članice mejne vrednosti za te ravni določijo s sodelovanjem na ravni Unije ob upoštevanju regionalnih ali podregionalnih posebnosti.</p>	<p><i>Obseg presoje:</i></p> <p>Pododdelki regije ali podregije, po potrebi razdeljeni z državnimi mejami.</p> <p><i>Uporaba meril:</i></p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako merilo za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <p>(a) rezultati za vsako merilo (količina odpadkov ali mikroodpadkov po kategorijah) in njihova razporeditev za posamezni uporabljeni matriks za merili D10C1 in D10C2 ter navedba, ali so bile dosežene mejne vrednosti;</p> <p>(b) rezultati za merilo D10C3 (količina odpadkov in mikroodpadkov po kategorijah) in navedba, ali so bile dosežene določene mejne vrednosti.</p>
<p>Mikroodpadki (delci < 5 mm), razvrščeni v kategoriji „umetni polimerni materiali“ in „drugo“.</p>	<p>D10C2 – Primarna:</p> <p>Sestava, količina in prostorska razporeditev mikroodpadkov na obali, v površinskem sloju vodnega stolpca in sedimentu morskega dna so na ravneh, ki ne škodujejo obalnemu in morskemu okolju.</p>	

⁽¹⁾ Uredba (ES) št. 882/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o izvajanju uradnega nadzora, da se zagotovi preverjanje skladnosti z zakonodajo o krmi in živilih ter s pravili o zdravstvenem varstvu živali in zaščiti živali (UL L 165, 30.4.2004, str. 1).

⁽²⁾ Uredba Komisije (EU) št. 589/2014 z dne 2. junija 2014 o metodah vzorčenja in analitskih metodah za nadzor vsebnosti dioksinov, dioksinom podobnih PCB in dioksinom nepodobnih PCB v nekaterih živilih ter razveljavitvi Uredbe (EU) št. 252/2012 (UL L 164, 3.6.2014, str. 18).

⁽³⁾ Uredba Komisije (ES) št. 333/2007 z dne 28. marca 2007 o določitvi metod vzorčenja in analitskih metod za uradni nadzor vsebnosti svinca, kadmija, živega srebra, anorganskega kositra, 3-MCPD in benzo-a-pirena v živilih (UL L 88, 29.3.2007, str. 29).

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
	Države članice mejne vrednosti za te ravni določijo s sodelovanjem na ravni Unije ob upoštevanju regionalnih ali podregionalnih posebnosti.	Uporaba meril D10C1, D10C2 in D10C3 za celovito presojo dobrega okoljskega stanja za deskriptor 10 se sprejme na ravni Unije.
<p>Odpadki in mikroodpadki, razvrščeni v kategoriji „umetni polimerni materiali“ in „drugo“, za katere se opravi presoja za vse vrste iz naslednjih skupin: ptice, sesalci, plazilci, ribe in nevretenčarji.</p> <p>Države članice določijo seznam vrst, pri katerih se bo presoja opravila z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>D10C3 – Sekundarna:</p> <p>Količina odpadkov in mikroodpadkov, ki jih zaužijejo morske živali, je na ravni, ki nima škodljivega vpliva na zdravje zadevnih vrst.</p> <p>Države članice mejne vrednosti določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>Rezultati merila D10C3 prispevajo tudi k presojam deskriptorja 1, kjer je to primerno.</p>
<p>Vrste ptic, sesalcev, plazilcev, rib ali nevretenčarjev, ki so ogrožene zaradi odpadkov.</p> <p>Države članice določijo seznam vrst, pri katerih se bo presoja opravila z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p>D10C4 – Sekundarna:</p> <p>Število osebkov vsake vrste, na katere imajo odpadki škodljiv vpliv, npr. zapletanje, druge vrste poškodb, umrljivost ali zdravstveni učinki.</p> <p>Države članice mejne vrednosti za škodljive učinke odpadkov določijo z regionalnim in podregionalnim sodelovanjem.</p>	<p><i>Obseg presoje:</i></p> <p>Kot se uporablja za presojo skupine vrst iz deskriptorja 1.</p> <p><i>Uporaba meril:</i></p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <p>— za vsako vrsto, pri kateri se presoja izvede v skladu z merilom D10C4, se oceni število prizadetih osebkov v območju presoje.</p> <p>Uporaba merila D10C4 pri celoviti presoji dobrega okoljskega stanja za deskriptor 10 je dogovorjena na ravni Unije.</p> <p>Rezultati tega merila prispevajo tudi k presojam deskriptorja 1, kjer je to primerno.</p>

(¹) To so kategorije materialov stopnje 1 iz glavnega seznama kategorij odpadkov iz Smernic Skupnega raziskovalnega središča za spremljanje morskih odpadkov v evropskih morjih (Guidance on Monitoring of marine litter in European seas) (2013, ISBN 978-92-79-32709-4). V glavnem seznamu je določeno, kaj je zajeto v vsaki kategoriji, npr. kategorija „kemikalije“ se nanaša na parafin, vosek, nafto in katran.

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo

1. Za merilo D10C1: odpadki se spremljajo na obali, dodatno pa jih je mogoče spremljati tudi v površinskem sloju vodnega stolpca in na morskem dnu. Kjer je to izvedljivo, se zbirajo informacije o viru in poti odpadkov.
2. Za merilo D10C2: mikroodpadki se spremljajo v površinskem sloju vodnega stolpca in v morskem sedimentu, dodatno pa jih je mogoče spremljati tudi na obali. Mikroodpadki se spremljajo tako, da jih je mogoče povezati z virom vnosa (npr. pristanišča, marine, čistilne naprave za odpadne vode, odplake), kjer je to mogoče.
3. Za merili D10C3 in D10C4: spremljanje lahko temelji na naključnih dogodkih (npr. nasedle mrtve živali, zapletene živali v kolonijah za vzrejo, prizadeti osebki v posamezni raziskavi).

Merske enote za merila:

— D10C1: količine odpadkov za posamezno kategorijo v številu kosov:

— na 100 metrov (m) za obalo,

— na kvadratni kilometer (km²) za površinski sloj vodnega stolpca in morsko dno;

- D10C2: količina mikroodpadkov za posamezno kategorijo v številu kosov ali v gramih (g):
 - na kvadratni meter (m²) za površinski sloj vodnega stolpca,
 - na kilogram (suha teža) (kg) sedimenta za obalo in morsko dno;
- D10C3: količine odpadkov/mikroodpadkov v gramih (g) in število kosov na osebek za posamezne vrste glede na velikost (teža in dolžina, kot je primerno) posameznih vzorcev;
- D10C4: število prizadetih osebkov (smrtni, nesmrtni učinek) za posamezno vrsto.

Deskriptor 11

Uvedba energije, vključno s podvodnim hrupom, je na vseh ravneh, ki ne škodujejo morskemu okolju

Ustrezni pritiski: vnos antropogenega hrupa; vnos drugih oblik energije

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
Antropogeni impulzni hrup v vodi.	<p>D11C1 – Primarna:</p> <p>Prostorska razporeditev, časovni obseg in ravni virov antropogenega impulznega hrupa ne presegajo ravni, ki imajo škodljiv učinek na populacije morskih živali.</p> <p>Države članice mejne vrednosti za te ravni določijo s sodelovanjem na ravni Unije ob upoštevanju regionalnih ali podregionalnih posebnosti.</p>	<p><i>Obseg presoje:</i></p> <p>Regija, podregija ali pododdelki.</p> <p><i>Uporaba meril:</i></p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <p>(a) za merilo D11C1: trajanje virov impulznega hrupa na koledarsko leto, njihova razporeditev med letom in prostorska razporeditev znotraj območja presoje ter navedba, ali so bile dosežene mejne vrednosti;</p>
Antropogeni neprekinjeni nizkofrekvenčni hrup v vodi.	<p>D11C2 – Primarna:</p> <p>Prostorska razporeditev, časovni obseg in ravni antropogenega neprekinjenega nizkofrekvenčnega hrupa ne presegajo ravni, ki imajo škodljiv učinek na populacije morskih živali.</p> <p>Države članice mejne vrednosti za te ravni določijo s sodelovanjem na ravni Unije ob upoštevanju regionalnih ali podregionalnih posebnosti.</p>	<p>(b) za merilo D11C2: letno povprečje ravni hrupa ali drugo ustrezno začasno merilo, dogovorjeno na regionalni ali podregionalni ravni, na enoto površine, njegova prostorska razporeditev znotraj območja presoje ter obseg (% km²) območja presoje, v katerem so bile dosežene mejne vrednosti.</p> <p>Uporaba meril D11C2 in D11C1 za presojo dobrega okoljskega stanja za deskriptor 11 se sprejme na ravni Unije.</p> <p>Rezultati teh meril prispevajo tudi k presojam deskriptorja 1.</p>

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo

1. Za spremljanje merila D11C1:

- (a) Prostorske enote: geografske lokacije, katerih oblika in območja se določijo na regionalni ali podregionalni ravni, na primer na podlagi dejavnosti, ki so navedene v Prilogi III k Direktivi 2008/56/ES.
- (b) Impulzni hrup, ki je opisan kot raven monopolnega vira energije v enotah dB re 1μPa² s ali kot raven monopolnega vira od nič do vrha v enotah dB re 1μPa m, oboje v frekvenčnem pasu 10 Hz do 10 kHz. Države članice lahko upoštevajo druge specifične vire v višjih frekvenčnih pasovih, če se učinki v večjem obsegu štejejo za pomembne.

2. Za spremljanje merila D11C2:

Letno povprečje ali drugo ustrezno merilo, dogovorjeno na regionalni ali podregionalni ravni, glede zvočnega tlaka v vsakem od obeh „terčnih pasov“ s središčno frekvenco 63 Hz oziroma 125 Hz, izraženo v decibelih v enotah dB re 1 μ Pa na ustrezni prostorski enoti glede na tlak. To je lahko izmerjeno neposredno ali pa je razvidno iz modela, ki se uporablja za interpoliranje med meritvami ali ekstrapoliranje iz meritev. Države članice se lahko na regionalni ali podregionalni ravni odločijo spremljati dodatne frekvenčne pasove.

Merila, ki se nanašajo na druge oblike vnosa energije (vključno s toplotno energijo, elektromagnetnimi polji in svetlobo), in merila v zvezi z vplivi na okolje zaradi hrupa so še vedno v postopku nadaljnjega razvoja.

Merske enote za merila:

- D11C1: število dni na četrtletje (ali na mesec, če je primerno) z viri impulznega hrupa; delež (odstotek) enote površine ali obseg v kvadratnih kilometrih (km²) območja presoje z viri impulznega hrupa na leto;
- D11C2: letno povprečje (ali drugo časovno merilo) ravni neprekinjenega hrupa na enoto površine; delež (odstotek) ali obseg v kvadratnih kilometrih (km²) območja presoje z ravnmi hrupa, ki presegajo mejne vrednosti.

DEL II

Merila in metodološki standardi, specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo bistvenih lastnosti in značilnosti ter sedanjega okoljskega stanja morskih voda v skladu s točko (a) člena 8(1) Direktive 2008/56/ES

Del II obravnava deskriptorje, povezane s pomembnimi elementi ekosistema: skupine vrst ptic, sesalcev, plazilcev, rib in glavonožcev (deskriptor 1), pelagične habitate (deskriptor 1), bentoške habitate (deskriptorja 1 in 6) in ekosisteme, vključno s prehranjevalnimi spleti (deskriptorja 1 in 4), navedenimi v Prilogi III k Direktivi 2008/56/ES ⁽¹⁾.

Tematsko področje

Skupine vrst ptic, sesalcev, plazilcev, rib in glavonožcev (v povezavi z deskriptorjem 1)

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
Zaradi nenamernega prilova v zadevni regiji ali podregiji ogrožene vrste ptic, sesalcev, plazilcev ter rib in glavonožcev, ki se ne izkoriščajo v komercialne namene. Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo seznam vrst, in sicer v skladu z obveznostmi iz člena 25(5) Uredbe (EU) št. 1380/2013, za dejavnosti zbiranja podatkov ter upoštevajo seznam vrst v preglednici 1D Priloge k Izvedbenemu sklepu Komisije (EU) 2016/1251 ⁽¹⁾ .	D1C1 – Primarna: Stopnja umrljivosti za posamezno vrsto zaradi nenamernega prilova je pod ravnmi, ki ogrožajo vrste, tako da je njihova dolgoročna sposobnost preživetja zagotovljena. Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo mejne vrednosti za stopnjo umrljivosti zaradi nenamernega prilova za vsako vrsto.	Obseg presoje: Kot se uporablja za presojo zadevnih vrst ali skupin vrst na podlagi meril D1C2–D1C5. Uporaba meril: V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način: — stopnja umrljivosti za posamezno vrsto in navedba, ali je ta dosegla mejne vrednosti. To merilo prispeva k presoji zadevnih vrst na podlagi merila D1C2.

⁽¹⁾ Za zbiranje ustreznih podatkov, povezanih z ribištvom, iz deskriptorjev 1, 4 in 6 se lahko uporabi Uredba (ES) št. 199/2008.

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
<p>Skupine vrst, kot so navedene v preglednici 1, če so prisotne v zadevni regiji ali podregiji.</p> <p>Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo predstavnike vrst za vsako skupino vrst, ki so izbrani v skladu z merili, določenimi v „specifikacijah za izbiro vrst in habitatov“. Ti zajemajo sesalce in plazilce iz Priloge II k Direktivi 92/43/EGS in lahko vključujejo druge vrste, na primer so tiste, navedene v zakonodaji Unije (ostale priloge k Direktivi 92/43/EGS, Direktiva 2009/147/ES ali Uredba (EU) št. 1380/2013) in mednarodnih sporazumih, kot so konvencije o regionalnih morjih.</p>	<p>D1C2 – Primarna:</p> <p>Antropogeni pritiski nimajo škodljivega vpliva na številčnost populacije vrst, tako da je njihova dolgoročna sposobnost preživetja zagotovljena.</p> <p>Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo mejne vrednosti za vsako vrsto, in sicer ob upoštevanju naravnih nihanj velikosti populacije in stopenj umrljivosti iz meril D1C1, D8C4 in D10C4 ter drugih ustreznih pritiskov. Za vrste, ki jih zajema Direktiva 92/43/EGS, so te vrednosti v skladu z vrednostmi ugodne referenčne populacije, ki jih je določila zadevna država članica v skladu z Direktivo 92/43/EGS.</p>	<p><i>Obseg presoje:</i></p> <p>Ekološko pomembne prostorske enote za vsako skupino vrste se uporabljajo na naslednji način:</p> <ul style="list-style-type: none"> — za zobate kite in delfine, ki se potapljajo v velikih globinah, sinje kite, globokomorske ribe: regije, — za ptice, male zobate kite in delfine, pelagične in pridnene ribe kontinentalne ravnice: regije in pododdelki za Baltsko in Črno morje; podregija za severovzhodni Atlantik in Sredozemsko morje, — za tjulnje, želve, glavonožce: regije in pododdelki za Baltsko morje; podregija za severovzhodni Atlantik in Sredozemsko morje, — za obalne ribe: pododdelek regije ali podregije, — za ribe in glavonožce, ki se izkoriščajo v komercialne namene: kot se uporabljajo v okviru deskriptorja 3.
	<p>D1C3 – Primarna za ribe in glavonožce, ki se izkoriščajo v komercialne namene, in sekundarna za druge vrste:</p> <p>Demografske značilnosti populacije (npr. velikost telesa ali starostna struktura, razmerje med spoloma, rodnost in stopnja preživetja) vrst, ki so značilne za zdravo populacijo, ki ni prizadeta zaradi antropogenih pritiskov.</p> <p>Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo mejne vrednosti za določene značilnosti posamezne vrste, pri čemer upoštevajo škodljive učinke za njihovo zdravje, ki izhajajo iz meril D8C2, D8C4 in drugih relevantnih pritiskov.</p>	<p><i>Uporaba meril:</i></p> <p>Stanje vsake vrste se presodi posamično na podlagi izbranih meril, ki se uporabljajo za določitev, v kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje za posamezno skupino vrst znotraj posameznega območja, podvrženega presoji, na naslednji način:</p> <ol style="list-style-type: none"> (a) presoje navedejo vrednost(-i) za posamezno merilo, ki je bilo uporabljeno za posamezno vrsto, ter ali je bila dosežena mejna vrednost; (b) splošno stanje vrst, zajetih v Direktivi 92/43/EGS, se izračuna po metodi iz navedene direktive. Splošno stanje vrst, ki se izkoriščajo v komercialne namene, se presodi na podlagi deskriptorja 3. Za druge vrste se splošno stanje izračuna po metodi, dogovorjeni na ravni Unije, ob upoštevanju regionalnih ali podregionalnih posebnosti; (c) splošno stanje skupine vrst se določi po metodi, dogovorjeni na ravni Unije, ob upoštevanju posebnosti regije ali podregije.
	<p>D1C4 – Primarna za vrste iz prilog II, IV ali V k Direktivi 92/43/EGS in sekundarna za druge vrste:</p> <p>Območje razširjenosti vrst in, kjer je to ustrezno, vzorec sta v skladu s prevladujočimi fiziografskimi, geografskimi in podnebnimi razmerami.</p> <p>Države članice mejne vrednosti za vsako vrsto določijo z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem. Za vrste, zajete v Direktivi 92/43/EGS, so te skladne z vrednostmi ugodnega referenčnega obsega, ki jih je določila zadevna država članica v skladu z Direktivo 92/43/EGS.</p>	

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
	D1C5 – Primarna za vrste iz prilog II, IV in V k Direktivi 92/43/EGS in sekundarna za druge vrste: Habitat vrst ima potreben obseg in razmere, ki podpirajo različne faze življenjskega cikla vrst.	

⁽¹⁾ Izvedbeni sklep Komisije (EU) 2016/1251 z dne 12. julija 2016 o sprejetju večletnega programa Unije za zbiranje, upravljanje in uporabo podatkov v sektorjih ribištva in akvakulture za obdobje 2017–2019 (UL L 207, 1.8.2016, str. 113).

Elementi meril

Preglednica 1

Skupine vrst ⁽¹⁾

Komponente ekosistema	Skupine vrst
Ptice	Ptice, ki se pasejo
	Močvirske ptice
	Ptice, ki se prehranjujejo na površju
	Ptice, ki se prehranjujejo v pelagičnem območju
	Ptice, ki se prehranjujejo v bentoškem območju
Sesalci	Mali zobati kiti in delfini
	Zobati kiti in delfini, ki se potaplajo v velike globine
	Vosati kiti
	Tjulnji
Plazilci	Želve
Ribe	Obalne ribe
	Pelagične ribe kontinentalne ravnice
	Pridnene ribe kontinentalne ravnice
	Globokomorske ribe
Glavonožci	Obalni glavonožci / glavonožci kontinentalne ravnice
	Globokomorski glavonožci

⁽¹⁾ Uporabijo se ustrezni podatki, povezani z ribištvom, ob uporabi Uredbe (ES) št. 199/2008.

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo, ki se nanašajo na „skupine vrst morskih ptic, sesalcev, plazilcev, rib in glavonožcev“

1. Da bi za zadevne vrste omogočili združevanje na ustrezni ravni ter določili vrste ribištva in ribolovnega orodja, ki najbolj prispevajo k naključnemu ulovu za posamično vrsto, se za merilo D1C1 podatki za makaronezijsko biogeografsko regijo navedejo za posamezno vrsto za posamezno ribolovno dejavnost znotraj vsakega območja ICES ali zemljepisnega podobmočja GFCM ali ribolovnih območij FAO.
2. „Obalen“ se razume v sklopu fizičnih, hidroloških in ekoloških parametrov in ni omejen na obalno morje, kakor je opredeljeno v členu 2(7) Direktive 2000/60/ES.
3. Vrste je mogoče, kjer je to primerno, presojati na ravni populacije.
4. Za namene tega sklepa se, kadar je to mogoče, uporabljajo presoje iz Direktive 92/43/EGS, Direktive 2009/147/ES in Uredbe (EU) št. 1380/2013:
 - (a) za ptice merili D1C2 in D1C4 ustrezata meriloma „velikosti populacije“ in „karte razširjenosti in velikosti območij, pomembnih za razmnoževanje“ iz Direktive 2009/147/ES;
 - (b) za sesalce, plazilce in nekomercialne ribe so merila enakovredna tistim, ki se uporabljajo v skladu z Direktivo 92/43/EGS na naslednji način: merili D1C2 in D1C3 ustrezata „populaciji“, merilo D1C4 ustreza „območju razširjenosti“ in merilo D1C5 ustreza „habitatu za vrsto“;
 - (c) za ribe in glavonožce, ki se izkoriščajo v komercialne namene, se presoje deskriptorja 3 uporabljajo za namene deskriptorja 1 tako, da se merilo D3C2 uporablja za merilo D1C2 in merilo D3C3 za merilo D1C3.
5. Pri presoji vrst deskriptorja 1 se upoštevajo presoje škodljivih učinkov zaradi pritiskov na podlagi meril D1C1, D2C3, D3C1, D8C2, D8C4 in D10C4 ter presoje pritiskov na podlagi meril D9C1, D10C3, D11C1 in D11C2.

Merske enote za merila:

— D1C2: številčnost (število osebkov ali biomasa v tonah (t)) za vsako vrsto.

Tematsko področje

Pelagični habitati (v povezavi z deskriptorjem 1)

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
<p>Pelagični glavni tipi habitata (s spremenljivo slanostjo ⁽¹⁾), obalen, ki pripada kontinentalni ravnici in oceanski/globokomorski, če so prisotni v regiji ali podregiji, in drugi tipi habitata, kakor je opredeljeno v drugem odstavku.</p> <p>Države članice lahko z regionalnim oziroma podregionalnim sodelovanjem izberejo dodatne tipe habitata v skladu z merili, določenimi v okviru „specifikacij za izbiro vrst in habitatov“.</p>	<p>D1C6 – Primarna:</p> <p>Stanje tipa habitata, vključno z biotsko in abiotsko strukturo in njegovimi funkcijami (npr. tipična vrstna sestava ter relativna številčnost, odsotnost posebej občutljivih ali občutljivih vrst oziroma vrst, ki zagotavljajo ključno funkcijo, velikostna struktura vrst), zaradi antropogenih pritiskov ni prizadeto.</p> <p>Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo mejne vrednosti za stanje vsakega tipa habitata, s čimer zagotovijo skladnost s povezanimi vrednostmi, določenimi na podlagi deskriptorjev 2, 5 in 8.</p>	<p>Obseg presoje:</p> <p>Pododdelek regije ali podregije, kot se uporablja za presojo bentoških glavnih tipov habitata, kar odraža biogeografske razlike v vrstni sestavi tipa habitata.</p> <p>Uporaba meril:</p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <p>(a) ocena deleža in obsega vsakega tipa habitata, podvrženega presoji, ki je dosegel določeno mejno vrednost;</p> <p>(b) seznam glavnih tipov habitata v območju presoje, pri katerih presoja ni bila izvedena.</p>

⁽¹⁾ Za primere, ko se vode rečno ustje razteza izven voda, ki so opredeljene kot somornice v okviru Direktive 2000/60/ES.

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo, ki se nanašajo na „pelagične habitate“

1. „Obalen“ se razume v sklopu fizičnih, hidroloških in ekoloških parametrov in ni omejen na obalno morje, kakor je opredeljeno v členu 2(7) Direktive 2000/60/ES.
2. Pri presoji pelagičnih habitatov deskriptorja 1 se upoštevajo presoje škodljivih učinkov zaradi pritiskov, vključno z merili D2C3, D5C2, D5C3, D5C4, D7C1, D8C2 in D8C4.

Merske enote za merila:

- D1C6: obseg prizadetega habitata v kvadratnih kilometrih (km²) in kot delež (odstotek) celotnega obsega tipa habitata.

Tematsko področje

Bentoški habitati (v povezavi z deskriptorjema 1 in 6)

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
Za merila D6C1, D6C2 in D6C3 glejte del I te priloge.		
<p>Bentoški glavni tipi habitatov, kot so navedeni v preglednici 2 in če so prisotni v regiji ali podregiji, ter drugi tipi habitatov, kot so določeni v drugem odstavku.</p> <p>Države članice lahko z regionalnim ozioroma podregionalnim sodelovanjem izberejo dodatne tipe habitatov glede na merila, določena v skladu s „specifikacijami za izbiro vrst in habitatov,“ ki lahko vključujejo tipe habitatov, navedene v okviru Direktive 92/43/EGS ali mednarodnih sporazumov, kot so konvencije o regionalnih morjih, za naslednje namene:</p> <p>(a) presojo vsakega glavnega tipa habitatov v skladu z merilom D6C5;</p> <p>(b) presojo teh tipov habitatov.</p> <p>Za presojo bentoških habitatov deskriptorja 1 in presojo neoporečnosti morskega dna deskriptorja 6 se uporabi isti sklop tipov habitatov.</p>	<p>D6C4 – Primarna:</p> <p>Obseg izgube tipa habitatov, ki je posledica antropogenih pritiskov, ne presega določenega deleža naravnega obsega tipa habitatov v območju presoje.</p> <p>Države članice s sodelovanjem na ravni Unije in ob upoštevanju regionalnih ali podregionalnih posebnosti določijo največji dovoljeni obseg izgube habitatov kot delež celotnega obsega naravnega tipa habitatov.</p>	<p>Obseg presoje:</p> <p>Pododdelek regije ali podregije, ki odraža biogeografske razlike v vrstni sestavi glavnega tipa habitatov.</p> <p>Uporaba meril:</p> <p>Posamična presoja za posamezni tip habitatov na podlagi meril D6C4 in D6C5 služi za presojo bentoških habitatov deskriptorja 1 in presojo neoporečnosti morskega dna deskriptorja 6.</p> <p>V kolikšni meri je bilo doseženo dobro okoljsko stanje, se za vsako območje, podvrženo presoji, izrazi na naslednji način:</p> <p>(a) za merilo D6C4: ocena deleža in obsega izgube za posamezni tip habitatov in navedba, ali je bila določena vrednost obsega dosežena;</p> <p>(b) za merilo D6C5: ocena deleža in obsega škodljivih učinkov, vključno z deležem izgube iz točke (a) za posamezni tip habitatov, in navedba, ali je bila določena vrednost obsega dosežena;</p> <p>(c) splošno stanje tipa habitatov, in sicer z uporabo metod, dogovorjenih na ravni Unije na podlagi točk (a) in (b), ter seznam glavnih tipov habitatov na območju presoje, pri katerih presoja ni bila izvedena.</p>
	<p>D6C5 – Primarna:</p> <p>Obseg škodljivih učinkov zaradi antropogenih pritiskov na stanje tipa habitatov, vključno s spremembo njegove biotske in abiotske strukture in funkcij (npr. njegova tipična vrstna sestava in njihova relativna številčnost, odsotnost posebej občutljivih ali občutljivih vrst ali vrst, ki zagotavljajo ključno funkcijo, velikostna struktura vrst), ne presega določenega deleža naravnega obsega tipa habitatov v območju presoje.</p>	

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
	<p>Države članice z regionalnim oziroma podregionalnim sodelovanjem in ob upoštevanju regionalnih ali podregionalnih posebnosti določijo mejne vrednosti za škodljive učinke na stanje posameznega tipa habitata, s čimer zagotovijo skladnost z ustreznimi vrednostmi, določenimi v okviru deskriptorjev 2, 5, 6, 7 in 8.</p> <p>Države članice s sodelovanjem na ravni Unije in ob upoštevanju regionalnih ali podregionalnih posebnosti določijo največji dovoljeni obseg teh škodljivih učinkov kot delež celotnega naravnega obsega tipa habitata.</p>	

Elementi meril

Preglednica 2

Bentoški glavni tipi habitata, vključno z njihovimi pripadajočimi biološkimi združbami (pomembno za merila v okviru deskriptorjev 1 in 6), ki ustrezajo enemu ali več tipom habitata znotraj razvrstitve habitatov v evropskem informacijskem sistemu o naravi (EUNIS) ⁽¹⁾. Posodobitve tipologije EUNIS se upoštevajo pri glavnih tipih habitata, ki se uporabljajo za namene Direktive 2008/56/ES in tega sklepa.

Komponente ekosistema	Glavni tipi habitata	Ustrezne oznake habitatov EUNIS (različica 2016)
Bentoški habitati	Obalno skalnato in biogeno dno	MA1, MA2
	Obalni sediment	MA3, MA4, MA5, MA6
	Infralitoralno skalnato in biogeno dno	MB1, MB2
	Infralitoralni grobi sediment	MB3
	Infralitoralni premešani sediment	MB4
	Infralitoralni peski	MB5
	Infralitoralni mulj	MB6
	Cirkalitoralno skalovje in biogeni greben	MC1, MC2
	Cirkalitoralni grobi sediment	MC3
	Cirkalitoralni premešani sediment	MC4
	Cirkalitoralni peski	MC5
	Cirkalitoralni mulj	MC6
	Cirkalitoralno kamnito in biogeno dno odprtih vod	MD1, MD2

Komponente ekosistema	Glavni tipi habitata	Ustrezne oznake habitatov EUNIS (različica 2016)
	Cirkalitoralni grobi sediment odprtih vod	MD3
	Cirkalitoralni premešani sediment odprtih vod	MD4
	Cirkalitoralni peski odprtih vod	MD5
	Cirkalitoralni mulji odprtih vod	MD6
	Zgornje batipelagično ⁽²⁾ skalnato in biogeno dno	ME1, ME2
	Zgornji batipelagični sediment	ME3, ME4, ME5, ME6
	Spodnje batipelagično skalnato in biogeno dno	MF1, MF2
	Spodnji batipelagični sediment	MF3, MF4, MF5, MF6
	Abisopelagično območje	MG1, MG2, MG3, MG4, MG5, MG6

(1) Evans, D. (2016). Revising the marine section of the EUNIS Habitat classification – Report of a workshop held at the European Topic Centre on Biological Diversity, 12. in 13. maj 2016. ETC/BD delovni dokument št. A/2016.

(2) Če v klasifikaciji EUNIS ni izrecno opredeljeno, je mejo med zgornjim in spodnjim batipelagičnim območjem mogoče določiti z globalno mejo.

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo, ki se nanaša na „bentoške habitate“

1. Kjer je to mogoče, se presoja stanja posameznega tipa habitata opravi na podlagi presoj (npr. podtipi glavnega tipa habitata) v skladu z Direktivo 92/43/EGS in Direktivo 2000/60/ES.
2. Za presojo merila D6C4 se uporabiti presoja na podlagi merila D6C1.
3. Merila D6C4 in D6C5 ustrezata meriloma „območja razširjenosti/območja, ki zajema tip habitata znotraj območja razširjenosti“ in „posebnih struktur in funkcij“ iz Direktive 92/43/EGS.
4. Za merilo D6C5 se upoštevajo presoje škodljivih učinkov zaradi pritiskov, tudi na podlagi meril D2C3, D3C1, D3C2, D3C3, D5C4, D5C5, D5C6, D5C7, D5C8, D6C3, D7C2, D8C2 in D8C4.
5. Za merilo D6C5 vrstna sestava pomeni najnižjo taksonomsko raven, ki je primerna za presojo.

Merske enote za merila:

- D6C4: obseg izgube habitata v kvadratnih kilometrih (km²) in kot delež (odstotek) celotnega obsega tipa habitata.
- D6C5: obseg prizadetega habitata v kvadratnih kilometrih (km²) in kot delež (odstotek) celotnega obsega tipa habitata.

Specifikacije za izbiro vrst in habitatov v okviru tematskega področja „skupin vrst morskih ptic, sesalcev, plazilcev, rib in glavonožcev“, „pelagičnih habitatov“ in „bentoških habitatov“

Izbir vrst in habitatov, ki so dodeljeni skupinam vrst ter pelagičnim in bentoškim glavnim tipom habitata, temelji na naslednjem:

1. znanstvenih merilih (ekološka pomembnost):

- (a) reprezentativnost za komponente ekosistema (skupina vrst širšega tipa habitata) in delovanje ekosistema (npr. povezanost habitatov in populacij, popolnost in celovitost osnovnih habitatov), ki so pomembni za presojanje stanja/učinkov, npr. kot ključna vloga znotraj komponente (npr. visoka ali posebna biotska raznovrstnost, produktivnost, prehranjevalna povezava, posebna sredstva ali storitve) ali posebne značilnosti življenjskega cikla (starost in velikost pri vzreji, dolgoživost, migracijske lastnosti);

- (b) pomembnost za presojanje ključnih antropogenih pritiskov, katerim je izpostavljena komponenta ekosistema, saj so občutljivi na pritisk in so mu na območju presoje izpostavljeni (ranljivi);
- (c) prisotni na območju presoje v zadostnem številu ali obsegu, da lahko vzpostavijo primeren kazalnik za presojo;
- (d) sklop izbranih vrst ali habitatov pokriva, kolikor je mogoče, celoten razpon ekoloških funkcij komponent ekosistema in prevladujoče pritiske, ki so jim komponente podvržene;
- (e) če so vrste skupine vrst tesno povezane z določenim glavnim tipom habitata, jih je mogoče vključiti v ta tip habitata za namene spremljanja in presojanja; v takih primerih vrsta ni vključena v presojo skupine vrst.
2. dodatnih praktičnih merilih (ki ne smejo prevladovati nad znanstvenimi merili):
- (a) spremljanje/tehnična izvedljivost;
- (b) stroški spremljanja;
- (c) ustrezni časovni nizi podatkov.

Reprezentativni sklop določenih vrst in habitatov, ki se presojajo, je najverjetneje značilen za regijo ali podregijo, čeprav se nekatere vrste pojavljajo v več regijah ali podregijah.

Tematsko področje

Ekosistemi, vključno s prehranjevalnimi spleti (v povezavi z deskriptorjema 1 in 4)

Merila, vključno z elementi meril, in metodološki standardi

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
Prehranjevalne združbe ekosistema. Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem sestavijo seznam prehranjevalnih združb.	D4C1 – Primarna: Raznolikost (vrstna sestava in njena relativna številčnost) prehranjevalnih združb ni okrnjena zaradi antropogenih pritiskov. Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo mejne vrednosti.	<i>Obseg presoje:</i> Regionalne ravni za Baltsko morje in Črno morje; podregionalne ravni za severovzhodni Atlantik in Sredozemsko morje. <i>Kjer je to primerno, je dovoljeno uporabiti pododdelke.</i> <i>Uporaba meril:</i> Če vrednosti niso znotraj mejnih vrednosti, je to lahko povod za nadaljnje raziskave in preiskave, ki bi pomagale razumeti vzroke za nedoseganje mejnih vrednosti.
	D4C2 – Primarna: Ravnovesje celotne številčnosti med prehranjevalnimi združbami zaradi antropogenih pritiskov ni ogroženo. Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo mejne vrednosti.	
	D4C3 – Sekundarna: Razporeditev velikosti osebkov v prehranjevalni združbi zaradi antropogenih pritiskov ni ogrožena. Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo mejne vrednosti.	

Elementi meril	Merila	Metodološki standardi
	D4C4 – Sekundarna (uporablja se za podporo merilu D4C2, kjer je to potrebno): Produktivnost prehranjevalne združbe zaradi antropogenih pritiskov ni ogrožena. Države članice z regionalnim ali podregionalnim sodelovanjem določijo mejne vrednosti.	

Specifikacije in standardizirane metode za spremljanje ter presojo

1. Vrsta sestava pomeni najnižjo taksonomsko raven, ki je primerna za presojo.
2. Prehranjevalne združbe, izbrane na podlagi elementov meril, upoštevajo seznam prehranjevalnih združb ⁽¹⁾ ICES in izpolnjujejo naslednje pogoje:
 - (a) vključujejo vsaj tri prehranjevalne združbe;
 - (b) dve prehranjevalni združbi nista ribji;
 - (c) vsaj ena prehranjevalna združba je prehranjevalna združba primarnih proizvajalcev;
 - (d) po možnosti predstavljajo najmanj zgornji, srednji in spodnji del prehranjevalne verige.

Merske enote:

- D4C2: skupna številčnost (število osebkov ali biomase v tonah (t)) vseh vrst v prehranjevalni združbi.

⁽¹⁾ Mnenje ICES, knjiga 1, (2015) posebna zahteva za izdajo mnenja ICES, objavljeno 20. marca 2015.